

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS HAAZINU • MAAMAR 1

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי יערוף...

“Ouvi, ó céus, e falarei; e que a terra
escute as palavras da minha boca”

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak

LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/likutei-torah/haazinu/1/

1 האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי יערוף כמטר לקחי וגוי. הנה אמרו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] כנסת ישראל שאלה שלא כהוגן ויבא כגשם לנו (בהושע סי' ו') והקב"ה השיבה כהוגן אהיה כטל לישראל.

“Escutai, ó céus, e falarei; que a terra ouça as palavras da minha boca. Que meu ensinamento caia como a chuva”, etc. Nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: A Congregação de Israel (Knesset Yisrael) pediu de maneira inadequada: “E Ele virá a nós como a chuva” (em Hoshea, capítulo 6); e o Santo, bendito seja Ele, respondeu-lhe de maneira apropriada: “Serei como o orvalho para Israel.”

להבין משל ומליצה דברי חכמים מה שהם המשילו השראת הקב"ה על כנס"י [כנסת ישראל] לגשם או לטל וההפרש שבין גשם לטל הענין כי הנה תשובה קדמה לעולם.

Para compreender “parábola e figura, as palavras dos sábios”: eles compararam a manifestação do Santo, bendito seja Ele, sobre a Congregação de Israel à chuva ou ao orvalho, e a diferença entre chuva e orvalho. A explicação é a seguinte: eis que a teshuvá (retorno) precedeu o mundo.

וביאור ענין תשובה וגם מה שאמרו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] נמצא כל ימיו בתשובה איך הוא כל ימיו. הנה עיקר התשובה הוא כמ"ש והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה (בקהלת סי' י"ב).

E, para explicar o conceito de teshuvá, bem como o que disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Conclui-se que todos os seus dias são [passados] em teshuvá” — como se pode dizer que são todos os seus dias? Ora, a essência da teshuvá é como está escrito: “E o espírito retornará (tashuv) a Elokim, que o concedeu” (em Kohelet, capítulo 12).

וביאור הדבר הנה אומרים נשמה שנתת בי טהורה היא אתה בראתה אתה יצרתה ואתה נפחתה בי.

E a explicação do conceito é a seguinte: dizemos: “A alma que Tu colocaste dentro de mim é pura; Tu a criaste, Tu a formaste e Tu a insuflaste em mim.”

פי' נפחתה הוא בחי' הבל העליון להיות נפרד דבר ויש בפני עצמו כאדם הנופח ההבל מפיו שההבל נעשה נפרד לעצמו

O significado de “Tu a insuflaste” é o nível do sopro superno, para que se torne separada, uma coisa e uma entidade por si mesma, como uma pessoa que sopra o ar pela boca, de modo que o sopro se torna separado e existe por si.

וכן אצל הנשמה כתיב ויפח באפיו נשמת חיים והוא בחי רוח פיו ומוצא פי' ה' וכמ"ש

E assim também a respeito da alma está escrito: “E Ele insuflou em suas narinas uma alma de vida”; isso corresponde ao nível do “sopro de Sua boca” e ao que “sai da boca de Havayá”, como está escrito:

כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם ומוצא היינו בצאתו מהעולם אל הגילוי וע' בזהר פ' תזריע (דמ"ז ע"ב).

“Pois o homem vive por tudo o que sai da boca de Havayá.” E motza (“o que sai”) significa sua saída do ocultamento para a revelação. Veja também o Zohar, Parashá Tazria (fólio 47b).

אבל בחי' בראתה הוא כמשל בחי' המחשבה שהיא עודנה בעולם ומתאחדת עם הנפש. והנה פרט ארבעה דברים בנשמה בצאתה מהעולם אל הגילוי להתלבש בגוף.

Mas o nível de “Tu a criaste” é, por analogia, como o nível do pensamento, que ainda está oculto e unido à alma. Ora, [a bênção] especificou quatro aspectos da alma ao sair do ocultamento para a revelação, a fim de se revestir no corpo:

נתת בראתה יצחרתה נפחתה לפי שמקור חוצבה הוא הגבה למעלה וכדי שתתד פלאים להתלבש בגוף צריכה להתצמצם ולהתפשט בכמה מיני צמצומים והתפשטות.

“Tu deste”, “Tu a criaste”, “Tu a formaste”, “Tu a insuflaste”. Pois a fonte da qual ela foi extraída é extremamente elevada, acima; e, para que ela desça de maneira tão extraordinária [a um nível tão baixo] a fim de se revestir num corpo, precisa contrair-se e expandir-se por meio de muitos tipos de contrações (tsimtsumim) e expansões.

ודרך כלל נחלקים לדי' בחי' כמ"ש (באיוב ס"י כ"ח) אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה ויאמר לאדם.

E, de modo geral, elas se dividem em quatro níveis, como está escrito (em Job, capítulo 28): “Então Ele a viu e a declarou; preparou-a e também a investigou. E disse ao homem.”

שעד שבאה לכלל ויאמר לאדם דהיינו להתלבש בגוף צריך בתחלה להיות בחי' ראה ויספרה וכו'

Pois, antes de chegar ao estado de “E disse ao homem”, isto é, de se revestir num corpo, é preciso primeiro haver o nível de “Ele a viu e a declarou” etc.,

שהם די' בחי' צמצום והתפשטות המשכה והתפשטות כנגד די' אותיות הוי"ה וע"ז מורה ג"כ שם הוי"ה

שהיו"ד בחי' צמצום והה"א הוא בחי' התפשטות אורך ורוחב והוי"ו הוא המשכה כו'

que são quatro níveis: contração e expansão, atração para baixo e expansão, correspondentes às quatro letras de Havayá. E é também isso que o Nome Havayá indica: o yud é o nível de contração; o hei é o nível de expansão em comprimento e largura; e o vav é a atração para baixo etc.,

כְּנוּדַע (וְעַי מַעֲנִין אִז רָאָה כּוֹי בַּמִּדְרָשׁ רַבָּה רַ"פ כִּי תִשָּׂא פִיָּמ וּבִלְקִיָּת [וּבִלְקוּשֵׁי תוֹרָה (לְהַאֲרִיזִ"ל)] רַ"פ בְּרֵאשִׁית וּבִזְהָר נִזְכָּר פֶּסוּק זֶה חִ"א [חֶלֶק א'] דָּף ה' סַעִ"א [סוּף עֲמוּד א'] וּדְקָצִ"ט א'.

como é sabido. (E veja sobre o tema de “Então Ele a viu” etc., em Midrash Rabbah, no início de Parshas Ki Sisa, capítulo 40, e em Likkutei Torah do Arizal, no início de Parshas Bereishis. E no Zohar este versículo é mencionado: Parte I, folio 5, fim do lado a, e folio 199a;

חִ"ב [חֶלֶק ב'] דְּרִי"ו ב' חִ"ג [חֶלֶק ג'] קִי"א ב' וּפֶסוּק וַיֹּאמֶר לְאָדָם בְּחִ"א [בְּחֶלֶק א'] דְּעִ"ט סַעִ"א [סוּף עֲמוּד א'] וְזֶהוּ כִּי חֶלֶק ה' עֲמוֹ יַעֲקֹב חָבַל נָחֳלָתוֹ.

Parte II, folio 206b; Parte III, 111b; e o versículo “E disse ao homem”, em Parte I, folio 79, fim do lado a.) E este é [o significado de] “Pois a porção de Havayá é Seu povo; Jacob é o cordão de Sua herança.”

פִּי שֶׁהִנֵּשְׁמָה הִיא חֶלֶק הוּא עֲצָמוֹ שִׁיּוֹרֶדֶת דֶּרֶךְ צִמְצוּם וְהַתְּפַשְׁטוֹת כּוֹי כְּמוֹ שֶׁהוּא עַד שֶׁבָּאָה לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּבָחִי יַעֲקֹב חָבַל נָחֳלָתוֹ הוּא הַגּוֹף.

Isto é, a alma é uma porção do próprio Havayá, que desce por meio de contração e expansão etc., como o Nome Havayá, até chegar a revestir-se no nível de “Jacob, o cordão de Sua herança”, que é o corpo.

(וְעַי מַעֲנִין כִּי חֶקֶל בְּרַבּוֹת פִּי תוֹלְדוֹת פִּסִּיָּה עִ"פ וְאַנְכִי אִישׁ חֶלֶק דְּעִ"ג א' וַיֵּצֵא פִּסִּיָּה דְּעִ"ז [דְּעִבּוּדָה זָרָה] ב' בַּפֶּסוּק

(E veja sobre o tema de “Pois a porção” em [Midrash] Rabbah, Parshas Toldos, capítulo 65, sobre [o versículo] “E eu sou um homem liso (chalak)”, folio 73a; Vayetzei, capítulo 68, folio 77b, sobre o versículo

וְהִנֵּה סוֹלֵם וְסִ"פ תְּרוּמָה דְּקִ"נ עִ"ד נִשָּׂא רַפִּי"ט דְּרַכִּי"ח עִ"ב פִּי בִלָּק פִּי"כ דְּרַעִי"ט א' וְעַי בִּזְהָר חִ"ב [חֶלֶק ב'] דְּצִי"ו א' וּדְפִי"ו א' חִ"ג [חֶלֶק ג'] דְּצִי"ד א' קִי"ז א' דְּרַעִי"ח ב').

“E eis que uma escada”; e no final de Parashat Terumá, fólho 150, coluna d; Nasso, início do capítulo 9, fólho 228b; Parashat Balak, capítulo 20, fólho 279a. E veja o Zohar, Parte II, fólho 96a e fólho 86a; Parte III, fólho 94a, 107a, fólho 278b.)

וְהִנֵּה לֹא כָל הַנִּשְׁמָה יוֹרֶדֶת לְמַטָּה לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּגוֹף רַק הָאָרֶז מִמֶּנָּה בִּלְבַד דֶּרֶךְ צִמְצוּם כּוֹי כְּנִי"ל.

Ora, não é a alma inteira que desce abaixo para se revestir no corpo, mas apenas um raio dela, por meio de tsimtsum, etc., como mencionado acima.

אבל כל הנשמה ומקורה נשארה למעלה ונקי מזל ובוזה אמרו אדם אית ליה מצולא והכל תלוי במזל.

Mas a alma inteira e sua fonte permanecem acima, e [isso] é chamado mazal. A esse respeito, disseram: “A pessoa tem um mazal” e “Tudo depende do mazal”.

ומה שאמרו אין מזל לישראל היינו ענין מזלות השרים וכוכבים אשר חלק לכל העמים עובדי כוכבים

E o que disseram, “Israel não tem mazal”, refere-se aos mazalot dos [celestiais] príncipes e das estrelas, que [D'us] designou a todas as nações que adoram as estrelas;

אבל יש בחיי מזל מקור הנשמה ושרשה ונקרא מזל מלשון נוזל אלא שנוזל הוא לשון נפעל ומזל הוא לשון פועל (ועיי' בפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ערך מזל)

mas há um nível de mazal que é a fonte e a raiz da alma. E é chamado mazal, da palavra nozel (“fluindo”); porém, nozel é uma forma passiva, enquanto mazal é uma forma ativa (e veja o Pardes, em Erchei HaKinuyim, verbete “Mazal”):

שהוא המקור להיות נוזל ממנו ההשפעה ורוח חיים להחיות רוח שפלים גם שפע אלהי והרהורי תשובה שבאים לאדם הם באים מכח בחי' המזל

pois ele é a fonte da qual fluem a influência e o espírito de vida, “para reavivar o espírito dos humildes”. Também a influência divina e os pensamentos de teshuvá que chegam a uma pessoa vêm pelo poder do nível de mazal.

כי אע"ג [אף על גב] דאיהו לא חזי מזלי' [מזליה] חזי שרואה ושומע הכרוזין של מעלה בת קול יוצאת ומכרזת כו'.

Pois “embora ele não veja, seu mazal vê”: ele vê e ouve as proclamações acima, “uma voz celestial sai e proclama”, etc.

וע"י זה משפעת למטה להיות התעוררות בלב כו' כי ההארה שירדה ונתפשטה למטה בגוף אינו דבר נפרד לגמרי ממקורה ושרשה שלמעלה (ועמ"ש בד"ה כי תצא)

E, por meio disso, ela concede influência abaixo, para que haja um despertar no coração, etc. Pois o raio que desceu e se espalhou abaixo, no corpo, não é algo inteiramente separado de sua fonte e raiz acima (e veja o que está escrito no discurso que começa com “Quando saíres”),

לבד מחייבי כריתות שנכרתה הנפש דהיינו ההארה שנתפשטה וירדה למטה נכרתה ממזלי ושרשה (ועמ"ש מזה בד"ה ביום השמיני עצרת).

exceto no caso daqueles sujeitos a caret (excisão), nos quais a alma é cortada; isto é, o raio que se estendeu e desceu abaixo é cortado de seu mazal e de sua raiz (e veja o que está escrito sobre isso no discurso que começa: “No oitavo dia, Atseret”).

והנה כתיב ונוזלים מן לבנון. פי"ד ע"ד והחכמה מאין תמצא כי החכמה תחיה שהוא ראשית התפשטות החיות נמשך מבחי שלמעלה מן השכל והוא בחי אין שאינו מושג.

Ora, está escrito: “E fluem (nozlim) do Líbano.” O sentido é semelhante ao de “E a sabedoria (Chochmá), de onde (me'ayin) será encontrada?” Pois “a sabedoria dá vida”: ela é o início da expansão da força vital, que é atraída de um nível acima do intelecto; este é o nível de áyin (“nada”), que não pode ser apreendido.

וזהו בחינת לבנון וממנו נוזל ההשפעה (עי' [עיינ] בזהר פ' האזינו דף רצ"ח ע"א) ומזה יובן מהות התשובה שתשוב הנפש בבחי ביטול במסירת נפש למקורה ושרשה העליון שממנה לוקחה ש הוא בחי אין בחינת מזל

Este é o nível do Líbano, e dele flui a influência (veja o Zohar, Parshas Ha'azinu, folio 298a). E disso se compreenderá a essência da teshuvá: a alma retorna, em estado de autoanulação (bitul), com autossacrifício (mesirut nefesh), à sua fonte e raiz supernal, de onde foi tomada, que é o nível de áyin, o nível de mazal.

וזהו תכלית ירידתה לעוה"ז שתהא במעלה ומדרגה יותר נעלה ממה שהיתה בגן עדן נהנית מזיו השכינה לפי השגתה

E este é o propósito de sua descida a este mundo: que ela alcance uma condição e um nível mais elevados do que aqueles que tinha no Jardim do Éden, desfrutando do esplendor da Shechiná (a Presença Divina) conforme sua compreensão,

והוא ע"י בחי צמצום בחי חכמה משא"כ על ידי התשובה היא בבחי ביטול לגמרי למקורה ושרשה שלמעלה מעלה מבחי חכמה שהוא בחי אין.

o que ocorre por meio do nível de contração, o nível de Chochmá; ao passo que, por meio da teshuvá, ela se encontra em estado de completa autoanulação perante sua fonte e raiz, muito acima do nível de Chochmá, sendo o nível de áyin.

2 וזהו שכתוב בקריעת ים סוף עד יעבור עמך הוי' כי על ידי קריעת ים סוף נתעלו ישראל במעלה ומדריגה גבוהה מאד נעלה למעלה מעלה מבחי' הוי' שהוא בחי' צמצום והתפשטות כו'

E este é [o significado de] “Até que passe o Teu povo, Havayá”, escrito a respeito da abertura do Mar de Juncos. Pois, por meio da abertura do Mar de Juncos, Israel foi elevado a uma posição e a um nível muito altos e exaltados, muito acima do nível de Havayá, que é o nível de contração e expansão, etc.,

שעל זה מורה שם הוי' כנ"ל והוא שרש ענין ההתהוות כי שם הוי' פי' שהוא מהוה כל הנמצאים וההתהוות מאין ליש הוא ע"י צמצום והתפשטות כו'.

pois é isso que o Nome Havayá indica, como mencionado acima. E esse é o fundamento do processo de vir à existência; pois o Nome Havayá significa que Ele faz vir à existência (mehavê) todos os seres existentes, e a vinda à existência do nada para algo ocorre por meio de contração (tsimtsum) e expansão, etc.

משא"כ בחי' מזל שהוא בחי' אין לא שייך שם בחי' התהוות כלל וזהו עד יעבור עמך הוי"ה כלומר שעברו למעלה מבחי' הוי"ה לבחי' מזל בחינת אין בחינת תשובה והרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה

Em contrapartida, no nível de mazal, que é o nível de ayin (“nada”), o conceito de vir à existência não se aplica de modo algum. E este é [o significado de] “Até que passe o Teu povo, Havayá”: isto é, eles passaram para além do nível de Havayá, chegando ao nível de mazal, ao nível de ayin, ao nível de teshuvá (retorno): “E o espírito retornará a Elokim, que o deu.”

כי נתינתה וירידתה למטה בבחי' צמצום והתפשטות כו' שנתת בראתה יצרתה כו' והתשובה הוא להיות בבחי' ביטול לגמרי כמו קודם ירידתה ויתר על כן כנ"ל:

Pois sua outorga e sua descida para baixo ocorrem segundo o modo de contração e expansão, etc.: “que Tu deste”, “Tu criaste”, “Tu formaste”, etc.; e teshuvá consiste em estar num estado de completa autoanulação (bitul), como antes de sua descida, e ainda mais do que isso, como mencionado acima.

3 ב (ועיין בבחיי פי יתרו גבי לא תשא את שם מענין והרוח תשוב שהוא כמש"כ [כמה שכתוב] ועיין ברע"מ [ברעיא מהימנא] פי בהר) (דק"ח סע"ב [סוף עמוד ב]) שבחי' והרוח תשוב כו' זהו כענין מ"ש בשנת היובל הזאת תשובו כו'.

2. (E veja Rabbeinu Bachya, Parashat Yitro, a respeito de "Não tomarás o Nome", sobre o tema de "E o espírito retornará", que é conforme está escrito [aqui]; e veja Raaya Mehemna, Parashat Behar) (fólio 108, fim do lado b): que o nível de "E o espírito retornará" etc. é semelhante ao tema do que está escrito: "Neste ano do Jubileu retornareis" etc.

ועמ"ש מענין יובל סד"ה וימצאו איש מקושש עצים וסד"ה והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול. שזהו ג"כ בחי' יום הכפורים יום התשובה.

E veja o que está escrito sobre o tema do Jubileu, no fim do discurso que começa com "E encontraram um homem apanhando lenha", e no fim do discurso que começa com "E acontecerá naquele dia que um grande shofar será tocado": que isso também corresponde ao nível de Yom Kipur, o dia da teshuvá (retorno).

4 ומ"ש אל האלקים אשר נתנה אף על גב דתשובה זו הוא בחי' עד יעבור עמך הוי' שהיא למעלה גם משם הוי' כנ"ל.

E quanto ao que está escrito: "ao Elokim que a concedeu", embora essa teshuvá (retorno) seja o nível de "Até que passe o Teu povo, Havayá", que está acima até mesmo do Nome Havayá, como mencionado acima:

וכה"ג [וכהאי גוונא] נתבאר לעיל בד"ה אתם נצבים גבי לעברך בברית כו' להיות לך לאלקים דפי' לעברך בברית היינו כענין עד יעבור עמך הוי' כו' ע"ש.

Algo semelhante foi explicado acima, no discurso que começa com "Vós estais de pé", a respeito de "para fazer-te entrar na aliança", etc., "para ser Elokim para ti": o significado de "para fazer-te entrar na aliança" é como o conceito de "Até que passe o Teu povo, Havayá", etc. Veja lá.

אך הענין יובן ע"פ מ"ש ע"פ שוש אשיש גבי תגל נפשי באלקי ובד"ה ביום השמיני עצרת כענין פי' צור לבבי וחלקי אלקים לעולם

Mas o assunto será compreendido à luz do que está escrito sobre [o versículo] "Alegro-me muito", a respeito de "Minha alma exultará em meu Elokai", e no discurso que começa com "No oitavo dia, uma atseret", sobre o significado de "A rocha do meu coração e minha porção é Elokim para sempre";

ויוכן זה עוד עפמ"ש [על פי מה שכתוב] בזהר ע"פ עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה למחכה לו והוא בפרשה פנחס (דרל"ט ע"ב)

e isso será mais bem compreendido à luz do que está escrito no Zohar sobre [o versículo] “Olho algum viu, Elokim, além de Ti, o que Ele fará por aquele que espera por Ele”; isso se encontra na Parashat Pinchas (fólio 239b)

ובפ' ואתחנן (דרס"ז ע"ב) ועיין מק"מ [מקדש מלך] שם ושם. ועיין עוד מזה בזהר ויקהל (דר"י [דרבינו יצחק] ע"ב).
e na Parashat Vaetchanan (fólio 267b); veja também o Mikdash Melech em ambos os lugares. Veja ainda sobre isso no Zohar, Vayakhel (fólio 210b).

עוד נזכר מענין והרוח תשוב ברכות משפטים פל"א (דקמ"ט ע"ג [עמוד ג']) ובפ' מצורע פ"ח (דקפ"ה א').
O assunto de “E o espírito retornará” também é mencionado em [Midrash] Rabbah, Mishpatim, capítulo 31 (fólio 149, coluna c), e em Parashat Metsorá, capítulo 18 (fólio 185a),

ובקהלת רבה על פסוק זה. ובכל זה אתי שפיר דקדוק לשון רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] במשנה פ"ד דאבות יפה שעה אחת של קורת רוח בעולם הבא כו'

e em Kohelet Rabbah sobre este versículo. Com tudo isso, explica-se bem a formulação precisa de nossos Sábios, de abençoada memória, na Mishná, capítulo 4 de Avot: “Melhor é uma hora de tranquilidade de espírito (korat ruach) no Mundo Vindouro”, etc.:

קורת רוח דוקא כדכתיב והרוח תשוב וע' עוד בזהר ח"ב [חלק ב'] בפ' תרומה (קמ"א ב' עד קמ"ב א') ובפ' משפטים (צ"ז ב').

especificamente “tranquilidade de espírito (ruach)”, como está escrito: “E o espírito (ruach) retornará”. Veja ainda o Zohar, Parte II, na Parashat Terumá (141b a 142a) e na Parashat Mishpatim (97b).

ולכאורה הוא בענין אחר קצת ממש"כ [ממה שכתוב] דהרי שם מפרש ענין זה על עליית הרוח מגן עדן התחתון לגן עדן העליון וכאן נתבאר שזהו למעלה מבחי' גן עדן כו' כנ"ל.

À primeira vista, trata-se de um sentido um tanto diferente do que foi escrito [aqui], pois lá essa questão é explicada como a ascensão da ruach do Gan Éden inferior ao Gan Éden superior, ao passo que aqui foi explicado que isso está acima do nível do Gan Éden, etc., como mencionado acima.

אך המעיין בזהר ח"ב [חלק ב'] פי תרומה שם (דקמ"ב א') במ"ש ועד דהאי נשמה עילאה לא סלקא גו נביעו דעתיקא דעתיקין סתימא דכל סתימין כו'

Mas quem estuda o Zohar, Parte II, Parashat Terumá, ali (fólio 142a), verá o que está escrito: “E enquanto essa neshamá sublime não ascender à fonte de vida do Ancião dos Anciãos, o mais oculto de todos os ocultos”, etc.,

ובזהר שלח (דקנ"ט א') גבי תלת עלמין כו' עלמא קדמא כו' כגוונא דא כו' עד עין לא ראתה אלקים זולתך כו' ובפי' הרמ"ז [הרב משה זכות] שם ימצא שהכל כוונה אחת.

e no Zohar, Parashat Shelach (fólio 159a), a respeito dos “três mundos”, etc., “o primeiro mundo”, etc., “dessa maneira”, etc., até “Nenhum olho viu, Elokim, além de Ti”, etc.; e, no comentário do Ramaz ali, encontrará que tudo tem um único sentido.

ועוד דבזהר תרומה שם מדבר על בחי' ומדרגת הרוח שמבחי' נפש רוח נשמה שלמטה מבחי' ומדרגת נשמה.

Além disso, no Zohar, Parashat Terumá, ali, fala-se do nível e do grau da ruach entre [os níveis de] nefesh, ruach e neshamá, que está abaixo do nível e do grau da neshamá;

וכאן מדברים בענין והרוח תשוב גם על בחינת הנשמה ממש ומ"ש והרוח תשוב היינו לפי דעלייה זו הוא למעלה מעלה גם משם הוי' דהיינו למעלה מהחכמה.

ao passo que aqui falamos da questão de “E o espírito retornará” como aplicável também ao próprio nível da neshamá. E [a razão de] se dizer “E o espírito (ruach) retornará” é que essa ascensão está muito, muito acima até mesmo do Nome Havayá, isto é, acima de Chochmá (sabedoria),

אשר שם הוא בחי' רוח וכמ"ש בזהר בפי' בראשית (דל"ז ע"ב ודנ"ח ע"א) ע"פ לא ידון רוחי באדם.

onde se encontra o nível de ruach, como está escrito no Zohar, Parashat Bereshit (fólio 37b e fólio 58a), a respeito [do versículo] “Meu espírito não permanecerá no homem”:

כד בני עלמא זכאין כו' קודשא ב"ה אתער רוחא דחיי דלעילא עד דמטון אינון חייך לאתר דיעקב שריא ביה כו'

“Quando os habitantes do mundo são merecedores”, etc., “o Santo, bendito seja Ele, desperta o espírito de vida sublime, até que essa vida alcance o lugar onde Yaakov habita”, etc.

ומבואר בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] ס"פ בראשית דהמשכת רוחא דחיי דלעילא היינו מאריך אנפין דתמן אריכו דחייך וכ"ה בזהר תרומה (דקע"ח סע"ב [סוף עמוד ב])

E é explicado no Likkutei Torah do Arizal, no final de Parashat Bereshit, que a atração do “espírito de vida sublime” provém de Arich Anpin (a Face Longa), pois ali há “longura de dias”; e assim consta no Zohar, Terumá (fólio 178, final do lado b);

וע"ד מ"ש במדרש בראשית רבה ספ"ב [סוף פרק ב'] בפסוק ורוח אלקים מרחפת על פני המים זהו רוחו של משיח האיך מה דאת אמר

E na linha do que é dito no Midrash, Bereishis Rabbah, no final do capítulo 2, sobre o versículo “E o espírito de Elokim pairava sobre a face das águas”: “Este é o espírito de Mashiach, como se diz:

ונחה עליו רוח ה' באיזו זכות ממשמשת ובאה. מרחפת ע"פ המים בזכות התשובה שנמשלה כמים שנאמר שפכי כמים לבך עכ"ל [עד כאן לשונו].

‘E o espírito de Havayá repousará sobre ele.’ Por qual mérito ele se aproxima cada vez mais? ‘Pairava sobre a face das águas’: pelo mérito da teshuvá, que é comparada à água, como está dito: ‘Derrama teu coração como água’.” Fim da citação.

5 והטעם שנקרא בשם רוח יובן עוד מעט מזעיר עפ"מ"ש [על פי מה שכתוב] בביאור דמזוזה מימין בענין אויר שלמעלה מבחי אור כו'

E a razão de ser chamado pelo nome de ruach (“espírito”) será compreendida um pouco mais, com base no que está escrito na explicação de “A mezuzá à direita”, a respeito de avir (“ar”), que está acima do nível de or (“luz”) etc.

ע"ש ובס"י [ובספר יצירה] איתא אחת רוח אלקים חיים ולפ"י הפרד"ס [הפרדס רמונים] ש"ג פ"ה היינו בחי' כתר ע"ש ומכ"ז [ומכל זה] יובן מ"ש והרוח תשוב כו'

Veja ali. E no Sefer Yetsirá está escrito: “Um: o espírito do Elokim vivo”; e, segundo a explicação do Pardes, Sha'ar 3, capítulo 5, isso corresponde ao nível de Kéter (a Coroa). Veja ali. E de tudo isso se compreenderá o que está escrito: “E o espírito retornará” etc.:

שלפי שעלייה זו ע"י התשובה הוא אל האלקים אשר נתנה דהיינו למעלה מדי צמצומים הנ"ל דבחי שנתת בי ובראתה יצרתה נפחתה בי כו' ע"כ נאמר והרוח תשוב.

Como essa ascensão, por meio da teshuvá (retorno), é “ao Elokim que a deu”, isto é, acima das quatro contrações mencionadas anteriormente, correspondentes aos níveis de “que Tu puseste em mim”, “Tu a criaste”, “Tu a formaste”, “Tu a insuflaste em mim” etc., por isso está dito: “E o espírito (ruach) retornará”.

דהיינו לבחי רוח עליון מה שבדור המכול נאמר לעונש לא ידון רוחי כו' וז"ש [וזהו שכתוב] עד יערה עלינו רוח ממרום כו'

Isto é, [ela retorna] ao nível do ruach supremo, a respeito do qual foi dito, como punição, na geração do Dilúvio: “Meu espírito não permanecerá” etc. E este é [o sentido do] que está escrito: “Até que um espírito seja derramado sobre nós do alto” etc.

ועי' בזהר ח"ג [חלק ג'] (דק"ל ע"ב) ע"פ ונחה עליו רוח כו' וח"א [וחלק א'] (דע"ז [דעבודה זרה] א') בשעתא דרוחא דכל רוחין ארים בסימו דנשמתא כו'.

Veja também o Zohar, Parte III (fólio 130b), sobre [o versículo] “E repousará sobre ele um espírito” etc., e Parte I (fólio 77a): “Na hora em que o Espírito de todos os espíritos eleva a doçura da neshamá” etc.

וזהו אם ישם אליו לבו רוחו ונשמתו אליו יאסוף (באיוב סי' ל"ד) ופי' בזהר תרומה (דקס"ב ב') רוח אמשיך רוח ואייתי רוח

E este é [o sentido de] “Se ele dirigir seu coração a Ele, Ele reunirá para Si o Seu espírito e a Sua alma” (em Jó, capítulo 34). E o Zohar, Terumá (fólio 162b), explica: “Espírito atrai espírito e traz espírito”,

דהיינו שע"י רוח האדם העולה למעלה כשישים אליו ית' אזי רוחו ונשמתו מבחי סוכ"ע אליו יאסוף כו' וכמ"ש במ"א.

isto é, por meio do espírito do homem que ascende, quando ele dirige [seu coração] a Ele, bendito seja, então “Seu espírito e Sua alma”, do nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol al-min), “Ele reunirá para Si” etc., conforme explicado em outro lugar.

וברכות בראשית פי"ד [פרק י"ד / פרשה י"ד] ע"פ ויפח באפיו לפי שבעוה"ז בנפיחה לפיכך מת אבל לעתיד בנתינה שנאמר ונתתי רוחי בכם וחייתם וזהו ע"י התשובה בחינת והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה דוקא.

E no Midrash Rabbah, Bereshit, capítulo 14, sobre [o versículo] “E Ele soprou em suas narinas”: “Como neste mundo [a alma é dada] por meio de um sopro, por isso ele morre; mas no Futuro Vindouro, [será] por meio de uma dádiva, como está dito: ‘E porei Meu espírito dentro de vocês, e vocês viverão.’” E isto ocorre por meio da teshuvá, o nível de “E o espírito retornará a Elokim, que o deu”, especificamente.

6 ומ"ש שבעוה"ז בנפיחה. היינו שבחי הנשמה המלוכשת בגוף היא נמשכת מבחי ואתה נפחתה בי שהוא בחי הכל העליון כו'

E quanto ao que se diz, que neste mundo [a alma é dada] por meio de um sopro: isto é, o nível da neshamá que está revestido no corpo provém do nível de “Tu a sopraste dentro de mim”, que é o nível do sopro supremo, etc.;

אבל שרשה ומקורה היא מבחי אשר נתנה אלא שלפי שבהגוף אין מאיר רק מבחי אתה נפחתה בי ע"כ מת.

mas sua raiz e fonte provêm do nível de “que a deu”. Contudo, como no corpo só brilha [aquilo que provém] do nível de “Tu a sopraste dentro de mim”, por isso ele morre.

אבל לעתיד יאיר בהגוף ממש מבחי ונתתי רוחי כו' ועיין ברכות פ' כי תשא פמ"א [פרק מ"א / פרשה מ"א] ע"פ ויתן אל משה כי ה' יתן חכמה כו' ע"ש.

Mas, no Futuro Vindouro, brilhará no próprio corpo o nível de “E porei Meu espírito”, etc. E veja [Midrash] Rabbah, Parshas Ki Sisa, capítulo 41, sobre [o versículo] “E deu a Moshe”: “Pois Havayá concede sabedoria”, etc. Veja ali.

7 וגם פי ונתתי בחיי מתנה הוא כענין אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שלמעלה מאתעדל"ת [מאתערותא דלתתא] ע"ד מתנה טובה יש לי בבית גנוי ושבת שמה כו' כמ"ש במ"א ועמ"ש ע"פ ומדבר מתנה בד"ה צאינה וראינה.

Além disso, o sentido de “E darei”, no nível de um presente, é semelhante ao conceito de um despertar do alto (isarusa dileila), que está acima de um despertar de baixo (isarusa dilesata), à maneira de “Tenho um bom presente em Minha casa do tesouro, e Shabat é seu nome”, etc., conforme explicado em outro lugar. E veja o que está escrito sobre [o versículo] “E do deserto, Mattaná”, no discurso que começa “Saí e vede”.

גם ע"ד מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] נותן בעין יפה הוא נותן כי כמו שיש באדם עדי"מ עין יפה ובינונית במשנה פ"ד דתרומות כך עדי"מ להבדיל הבדלות לאין

Também à maneira do dito de nossos Sábios, de abençoada memória: “Quem dá, dá com generosidade”. Pois, assim como no ser humano, por meio de uma analogia, há um olhar generoso e um olhar mediano (na Mishná, capítulo 4 de Terumot), também, por meio de uma analogia — distinguindo, com as devidas ressalvas, sem

קץ יש שרש ומקור לשני בחינות אלו ע"ד שנת' [שנתבאר] סד"ה כי תשמע בקול בענין לעשות הישר בעיני ה'. שהן ב' בחינות השגחות כו' ע"ש.

limite, há uma raiz e uma fonte para esses dois níveis, à maneira do que foi explicado no final do discurso que começa “Quando ouvires a voz”, a respeito de “fazer o que é reto aos olhos de Havayá”: que são dois níveis de providência, etc. Veja lá.

8 והנה שרש בחינת עין יפה זהו ענין עינא פקיחא. וע"ז נאמר ביוסף עלי עין וזהו עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה למחכה לו.

Ora, a raiz do nível do olho generoso é o conceito do “olho aberto” (eina pekicha). A esse respeito, diz-se sobre José: “sobre o olho” (alei ayin); e este é o sentido de: “Olho algum viu, Elokim, além de Ti, o que Ele fará por aquele que espera por Ele.”

ומבחי זו נמשך ונתתי רוחי כו'. עוד יובן ענין והרוח תשוב עפמ"ש [על פי מה שכתוב] בזח"א [בזהר חלק א] ויחי (דרמ"ה א' ב')

E desse nível se estende: “E darei o Meu espírito” etc. O conceito de “E o espírito retornará” será mais bem compreendido conforme o que está escrito no Zohar, Parte I, Vayechi (fólio 245a e b).

ועי עוד בזהר מענין והרוח תשוב (ח"א [חלק א'] דף פ"ה סע"א [סוף עמוד א] ק"ו ב' ק"ל ע"ב דרי"ז ב' ח"ג [חלק ג'] דר"ט"ו סע"ב [סוף עמוד ב] דרכ"ד סע"ב [סוף עמוד ב])

Veja-se ainda no Zohar sobre o conceito de “E o espírito retornará” (Parte I, fólho 85, final da face a; 106b; 130b; fólho 217b; Parte III, fólho 215, final da face b; fólho 224, final da face b);

ושם מבואר דבחי' זכאי אלקים רוח נשברה שזהו ענין תשובה זהו בחי' והרוח תשוב אל האלקים כו' עכ"ה [עד כאן הגהה]:

e ali se explica que o nível de “Os sacrifícios de Elokim são um espírito quebrantado”, que é o conceito de teshuvá (retorno), é o nível de “E o espírito retornará a Elokim” etc. Fim da glosa.

9 ג וזהו כל ימיו בתשובה כי בכל יום תשוב הנפש שהרי בכל לילה חוזרת נשמתו רק שבלילה היא חוזרת לבחי' ואתה נפחתה בי

3. E isto é [o sentido de] “todos os seus dias em teshuvá (retorno)”: pois a cada dia a alma deve retornar. Com efeito, toda noite sua alma retorna; apenas, à noite ela retorna ao nível de “E Tu a insuflaste em mim”,

שהוא בחי' הבל העליון שמשם תפרד הנפש להתלבש בגוף ובלילה חוזרת להתכלל ולהתאחד במקורה להזכים למעלה ומדרגה זו וכמ"ש מי יעלה בהר ה' נקי כפים ובר לבב וגו'.

que é o nível do sopro superno, de onde a alma se separa para revestir-se no corpo; e, à noite, retorna para ser incluída e unida à sua fonte, para aqueles que merecem esse grau e nível, como está escrito: “Quem subirá ao monte de Havayá? ... Aquele que tem mãos limpas e coração puro”, etc.

משא"כ בכל יום צריך להיות בבחי' תשובה למקורא דכולא ושרשה העליון והוא כשעת התפלה בק"ש [בקריאת שמע].

Ao contrário, a cada dia [a alma] deve estar em estado de teshuvá em direção à Fonte de tudo e à sua raiz superna; e isso ocorre durante a oração, na leitura do Shemá.

10 וזהו שמע ישראל שמע לשון אסיפה וקיבוץ כמו וישמע שאול פי' שיתאסף ויתקבץ פיזור הנפש בחי' ישראל

E este é [o significado de] “Ouve (Shema), Israel”: shema é uma expressão de reunir e congregar, como em “E Saul convocou (vayeshama)”; isto é, que as [forças] dispersas da alma, o aspecto de Israel, sejam reunidas e congregadas,

שהם בחי' ג' שכלים וז' מדות באדם אשר נתפזרו בתענוגי עוה"ז במחשבות האדם ותחבולותיו איש לפי ערכו ומדרגתו ולא הפכא חשוכא לנהורא ולמסור נפשו באחד.

que são o nível dos três poderes intelectuais e dos sete atributos emocionais (midot) da pessoa, que foram dispersos nos prazeres deste mundo, nos pensamentos e planos de uma pessoa, cada qual segundo sua posição e seu nível; e transformar a escuridão em luz, e entregar a própria alma em [a palavra] “Um”.

11 והדרך איך יתהפך לכו הוא בשומו ללכו מה שכתוב ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע ובחרת בחיים וגו'

E o caminho pelo qual seu coração será transformado é tomar a peito o que está escrito: “Vê, pus hoje diante de ti a vida e o bem, e a morte e o mal”; “e escolherás a vida”, etc.

כי בכל דבר יש בחי' חיים ובחי' מות הרוחניות הוא בחי' חיים והגשמיות הוא בחי' מות וכן ע"ד זה אפי' [אפילו] בשמים ושמי השמים והגלגלים הנה לכל דבר יש חומר וצורה.

Pois em tudo há um aspecto de vida e um aspecto de morte: a espiritualidade é o aspecto de vida, e a materialidade é o aspecto de morte. E o mesmo se aplica, desta maneira, até mesmo aos céus, aos céus dos céus e às esferas: tudo tem matéria e forma.

והחומר הוא בחי' מות לגבי הצורה שהוא רוח חיים שבו וע"ז נאמר ובחרת בחיים שהוא חיי החיים ב"ה וכמ"ש לאהבה את ה' אלהיך

E a matéria é o aspecto de morte em relação à forma, que é o espírito de vida que há nela. A respeito disso foi dito: “e escolherás a vida”, isto é, a Vida das vidas, bendito seja Ele, como está escrito: “para amar Havayá, teu D'us

כי הוא חייך (ועמ"ש בד"ה שמע ישראל בפ' ואתחנן ובד"ה שמאלו תחת לראשי בפרשה כי תשא)

... pois Ele é a tua vida” (e veja o que está escrito no discurso que começa com “Ouve, Israel”, na Parashá Vaetchanan, e no discurso que começa com “Sua mão esquerda está sob minha cabeça”, na Parashá Ki Tissá).

ואי לזאת יאמר מי לי בשמים ועמך לא חפצתי וגו'. ואם לעוברי רצונו כך לעושי רצונו עאכו"כ [על אחת כמה וכמה].

E, por isso, ele dirá: “Quem tenho eu nos céus? E, além de Ti, nada desejo”, etc. E “se é assim para os que transgridem Sua vontade, quanto mais para os que cumprem Sua vontade”.

פִּי אַחֵר שְׂרֹאָה שְׁנִמְשָׁךְ כִּי כ [כל כך] חַיִּים בְּתַעֲנוּגֵי הָעוֹהֶ"ז שֶׁהֵם בְּחַי עוֹבְרֵי רְצוֹנוֹ כִּי ש [כל שכן] וְקִיּוֹ [וקל וחומר] בְּבַחֲי עוֹשֵׂי רְצוֹנוֹ שֶׁהֵם הַמִּצְוֹת שְׁנִמְשָׁכִים מִפְּנִימִית רְצוֹנוֹ שְׂאוֹר אִ"ס בִּ"ה מִתְּלַבֵּשׁ בָּהֶם

Isto é: quando ele vê que tanta vida é atraída para os prazeres deste mundo, que são o aspecto daqueles que “transgridem Sua vontade”, quanto mais — e a fortiori — isso se aplica ao aspecto daqueles que “cumprem Sua vontade”, que são as mitzvot, as quais emanam da dimensão interior (pnimiyut) de Sua vontade, e nas quais a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, está revestida,

וְהוּא חַיִּי הַחַיִּים אֲשֶׁר עֵינָם יִתְהַפֵּךְ לְבוֹ מִן הַקֶּצֶה אֶל הַקֶּצֶה מַחְשׁוֹכָא לְנִהוּרָא וּלְדַבְקָה בֵּה' אֶחָד בְּמַסִּירַת נַפְשׁ מִמֶּשׁ מַחֲמַת שְׂרֹאָה בְּנַפְשׁוֹ אֵיךְ שֶׁהוּא נִפְרָד מִן הַחַיִּים הָאֱמִיתִים

e Ele é a Vida das vidas. Portanto, seu coração será transformado de um extremo ao outro, das trevas à luz, e [ele chegará] a apegar-se a D'us, [que é] Um, com autossacrifício (mesirut nefesh) efetivo, pois vê em sua alma como está separado da vida verdadeira.

וְלָכֵן בְּמָקוֹם שֶׁבְּעָלֵי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִים כּוֹי לִהְיוֹת מֵהַפְּכִים מַחְשׁוֹכָא לְנִהוּרָא וַיִּצְעֲקוּ אֵל ה' בְּצַר לָהֶם

E, por isso, “no lugar em que se encontram os baalei teshuvá (os que retornam)”, etc., pois transformam as trevas em luz, e “clamam a Havayá em sua aflição”.

כִּי מַחֲמַת צָרַת וּמַרְרֵירוֹת לְבוֹ שֶׁנִּגְעָה עַד הַנַּפֶּשׁ צוֹעֵק אֵל ה' לְמַעַלָּה מֵהַשְׁגַּת נִשְׁמָתוֹ לְדַבְקָה בּוֹ בְּמַסִּירַת נַפְשׁ מִמֶּשׁ

Pois, por causa da aflição e da amargura de seu coração, que chegaram até a própria alma, ele clama a D'us, para além do alcance de sua alma, a fim de apegar-se a Ele com verdadeiro autossacrifício.

וְלָכֵן בְּקִרְיַאת שְׁמַע הוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה שֶׁמַּע יִשְׂרָאֵל דִּהְיִינוּ לְאַסּוּף וּלְקַבֵּץ פִּיזוֹר הַנַּפֶּשׁ מַחְשׁוֹכָא לְנִהוּרָא כְּדִי לְמַסּוֹר נַפְשׁוֹ בְּאֶחָד וְזֶהוּ בְּכָל אָדָם אֲפִי [אפילו] מִי שֶׁלֹּא חָטָא מִיָּמָיו.

E, portanto, a leitura do Shemá é o nível da teshuvá (retorno): “Ouve, Israel” — isto é, reunir e juntar as [forças] dispersas da alma, das trevas para a luz, a fim de entregar a alma em [na palavra] “Um”. E isso se aplica a toda pessoa, mesmo àquela que nunca pecou em sua vida.

מ"מ בעל כרחך הרי הנפש מלובשת בגוף כו' וכמ"ש במ"א שזהו כל עיקר תכלית ירידת הנשמה לעוה"ז הגשמי כדי להיות בחי' בעל תשובה על זה. על שנפרד מן החיים האמיתיים חיי החיים ב"ה.

Não obstante, a alma está necessariamente revestida no corpo, etc.; e, como se explica em outro lugar, esse é o propósito essencial de toda a descida da alma a este mundo físico: que ela se encontre no estado de um baal teshuvá por isso, por estar separada da vida verdadeira, a Vida das vidas, bendito seja Ele.

12 וזהו ענין שבת אותיות תשב. כי הנה שבת כי בו שבת מכל מלאכתו והרי לא שייך עמל ויגיעה לפניו ית' ואיך שייך לשון שביתה ומנוחה

E este é o significado de Shabat, [cujas] letras [formam] tashev ("retorno"). Pois, a respeito de Shabat, [está dito]: "Pois nele Ele cessou de toda a Sua obra"; porém, o labor e o esforço não se aplicam a Ele, bendito seja, então como se pode aplicar o termo "cessar" e "repouso"?

אלא הענין כי ששת ימים עשה וגו'. פי' שנתפשט גילוי אור א"ס ב"ה בבחי' עשיה בעשרה מאמרות שנברא העולם.

A explicação, porém, é a seguinte: "Pois durante seis dias Ele fez", etc. Isto é, a revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendita seja, expandiu-se até o nível de "fazer" (Assiá), por meio das Dez Declarações pelas quais o mundo foi criado.

13 ובראשית נמי מאמר הוא וכמ"ש כולם חכמה עשית. שאפילו חכמה נחשבת כעשיה גשמיות לפניו ית' ובשבת הוא גילוי אור א"ס ב"ה

E "Bereishit ('No princípio') também é uma fala", como está escrito: "Fizeste todos com sabedoria"; pois até Chochmá (sabedoria) é considerada como uma ação física diante Dele, bendito seja. E no Shabat há uma revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele,

בבחי' שלמעלה מבחי' החכמה וזו היא בחי' שביתה ותשובה ע"ד משל באדם המשים עיונו ומחשבתו במלאכתו אשר עשה וכששובת ממלאכתו משיב עיונו ומחשבתו אל מקורו

num nível acima do nível de Chochmá; e este é o nível do repouso e do retorno (teshuvá). A título de analogia: uma pessoa que concentra sua atenção e seu pensamento no trabalho que realizou; quando repousa do trabalho, ela faz sua atenção e seu pensamento retornarem à sua fonte,

שהוא מהותה ועצמותה של הנפש המשכלת (ועמ"ש מזה בד"ה לבאר ענין יוהכ"פ [יום הכפורים] ובד"ה שובה ישראל עד).

que é o próprio ser e a essência da alma intelectual (e veja-se o que está escrito sobre isso no discurso que começa com “Para explicar o assunto de Yom Kipur” e no discurso que começa com “Retorna, ó Israel, até”).

וזהו תשובה קדמה לעולף כי בעשרה מאמרות נברא העולם ובראשית נמי מאמר הוא שהוא בחי חכמה.

E este é [o significado de] “A teshuvá precedeu o mundo”: pois o mundo foi criado por meio das Dez Falas, e “Bereishit também é uma fala”, que corresponde ao nível de Chochmá;

אבל בחינת התשובה היא קדמה והגבה למעלה מבחי חכמה כנ"ל (ועיין מ"ש בזה באריכות בד"ה להבין ענין הפסוק מי אל כמוך כו')

mas o nível da teshuvá precedeu [o mundo] e é extremamente elevado, acima do nível de Chochmá, como mencionado acima (e veja-se o que está escrito extensamente sobre isso no discurso que começa com “Para entender o assunto do versículo: ‘Quem é um D'us como Tu’”, etc.).

אך מי שטרח בערב שבת כנ"ל כו' הוא ענין התפלה בכל יום כדי שיגיע למדרגת שבת כי בכל יום הארה מעין שבת

Mas “aquele que se esforçou na véspera do Shabat”, como mencionado acima, etc., refere-se à oração de cada dia, a fim de alcançar o nível do Shabat; pois em cada dia há um raio semelhante ao Shabat.

וזה יעשה האדם בשעת התפלה שיפנה מכל עסקיו שיהיה אצלו שביתה ומנוחה כבשבת ויסיה דעתו מכל המחשבות זרות הטורדות לקשר נפשו בה' ולמסור נפשו באחד בק"ש [בקריאת שמע]

E a pessoa deve fazer isso durante a oração: afastar-se de todos os seus afazeres, para que haja nela repouso e tranquilidade como no Shabat, e desviar a mente de todos os pensamentos estranhos que a perturbam, a fim de ligar sua alma a D'us e entregar sua alma em [na palavra] “Um”, no Shemá.

וזה הוא הכנה ליום השבת שבשבת כל היום בכללו הוא בחי' ומדרגת התשובה וכימות החול הוא רק הארה מעין זה בשעת תפלה:

E isso é uma preparação para o dia de Shabat; pois no Shabat, o dia inteiro, em seu conjunto, corresponde ao nível e grau da teshuvá, enquanto nos dias da semana há apenas um raio semelhante a isso, na hora da oração.

14 ד והנה יו"כ [יום כפור] נקרא שבת שבתון שהוא השבת של כל שבתות השנה שכל שבתות השנה הם חשובים נגדו כימות החול לגבי שבת שהוא עיקר יום התשובה ובכל השבתות מאיר הארה ממנו בלבד.

4. Ora, Yom Kipur é chamado "Shabat Shabaton" (um Shabat de Shabatot), pois é o Shabat de todos os Shabatot do ano: todos os Shabatot do ano são considerados, em relação a ele, como dias da semana em relação ao Shabat. Pois é o dia principal de teshuvá (retorno), e em todos os Shabatot brilha apenas um raio dele.

15 וביאור הענין זה כי עיקר התשובה הוא ביול רצונו ולא הפכא מחשוכא לנהורא למעלה מהשגת שכלו ואית רצון ואית רצון כו'.

E a explicação desta questão: a essência da teshuvá (retorno) é a anulação de sua vontade e a transformação da escuridão em luz, para além do alcance de seu intelecto. E "há vontade e há vontade", etc.

וביום כפור מתגלה רצון העליון ממדריגה יותר גבוה ונעלה וזהו לפני ה' תטהרו כלומר למעלה מבחינת הוי' ע"ד מ"ש עד יעבור עמך ה' כו' כנ"ל.

E em Yom Kipur revela-se a vontade suprema, proveniente de um nível mais elevado e sublime. E este é [o significado de] "Diante de Havayá sereis purificados", isto é, acima do nível de Havayá, à semelhança do que está escrito: "Até que Teu povo achesse, Havayá", etc., como mencionado acima.

16 ולכן אומרים ביום כפור סלח לנו כי הסליחה היא התגלות הרצון וכמשל אדם שמבקש מחבירו מחילה אפילו אם יודע שלא יעשה לו מאומה אעפ"כ [אף על פי כן] אינו רוצה שיהיה ברוגז עמו וענין הרוגז הוא הפיכת הרצון

E por isso, em Yom Kipur, dizemos: "Perdoa-nos" (selach lanu), pois o perdão é a revelação da vontade. É como na analogia de alguém que pede perdão a seu companheiro: mesmo sabendo que [o outro] não lhe fará mal algum, ainda assim não quer que ele esteja zangado com ele (e a questão da ira é a inversão da vontade);

רק רוצה שיטה רצונו אליו כך אנו מבקשים ומתפללים סלח לנו שיתגלה בחיי רצון העליון

mas quer que ele incline sua vontade para si. Assim também pedimos e rezamos: “Perdoa-nos”, para que se revele o nível da vontade suprema.

(ועד”ז נקרא התפלה צלותא דפ”י צלותא כמו אצלי ודוך שהוא לשון הטייה שיטה כביכול להיות גילוי רצון העליון ב”ה וכמ”ש מזה ע”פ תבנה ותכונן עיר סיחון).

(E, de modo semelhante, a oração é chamada tzelotá, pois o sentido de tzelotá é como em “atsli vedoch”, expressão que significa inclinar: que Ele incline, por assim dizer, para que haja uma revelação da vontade suprema, bendito seja Ele, como é explicado a respeito de [versículo] “Que a cidade de Sichon seja construída e estabelecida”).

וזהו סלחתי כדברריך כלומר כמו שאתה מבקש כפי אתערותא דלתתא כך אתערותא דלעילא. וכדרך שאדם מבטל רצונו למטה מחשוכא לנהורא

E este é [o sentido de] “Perdoei conforme as tuas palavras”: isto é, conforme pedes; segundo o despertar de baixo, assim é o despertar do alto. E, assim como a pessoa anula sua vontade aqui embaixo, da escuridão para a luz,

כי הכל תלוי ברצון וכל מחשבות האדם ושכלו ומדותיו מתנהגים עפ”י [על פי] הרצון כך מתגלה אליו רצון העליון ב”ה כי אית רצון ואית רצון כנ”ל.

pois tudo depende da vontade, e todos os pensamentos, o intelecto e os atributos emocionais (midot) da pessoa se conduzem segundo a vontade; assim, a vontade suprema, bendito seja Ele, revela-se a ela, pois “há vontade e há vontade”, como mencionado acima.

17 וזהו המרבה לסלוח שיש רבות מדרגות בסליחה לכל אחד ואחד כפי אשר הכין לבו והנה המדרגה היותר נעלה בביטול הרצון באתעדל”ת [באתערותא דלתתא] הוא בחיי רעותא דליבא ופנימית הלב מחמת דעת ה’ וכל מאמינים

E isto é [o significado de] “Aquele que perdoa abundantemente”: há muitos níveis de perdão, para cada pessoa, segundo a maneira como preparou seu coração. Ora, o nível mais elevado na autoanulação da vontade por meio de um despertar de baixo (isarusa dilesata) é o nível do desejo do coração (re’usa de-liba) e da dimensão interior (pnimiyut) do coração, decorrentes do conhecimento de D’us; e “todos creem”

שהוא לבדו הוא ולית מחשבה תפיסא ביה כלל ובשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד.

que somente Ele é, e nenhum pensamento pode apreendê-Lo de modo algum; e “nos céus acima e na terra abaixo não há nada além d’Ele”.

18 ואי לזאת אין לו שום רצון וחפץ זולתו וכמ”ש דוד המלך ע”ה [עליו השלום] מי לי בשמים וגו’

E, portanto, não tem vontade nem desejo algum além d’Ele, como disse o rei David, de abençoada memória: “Quem tenho eu nos céus?”, etc.

וסלחתי כדברך כתיב שכך יתעורר מלמעלה שיתגלה רצון העליון ב”ה כמ”ש אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו אם יאדימו כתולע כצמר העליון יהיו וכמ”ש ושער רישי [רישיה] כעמר נקא וזו היא בחי’ תשובה של יום הכפורים

E está escrito: “Perdoei conforme as tuas palavras”: assim haverá um despertar do alto, para que a vontade suprema, bendito seja Ele, se revele, como está escrito: “Se os vossos pecados forem como o escarlata, tornar-se-ão brancos como a neve; se forem vermelhos como o carmesim, serão como a lã suprema”, e como está escrito: “E os cabelos de Sua cabeça eram como lã limpa”. E este é o nível da teshuvá (retorno) de Yom Kipur.

(וע’ מענין זה דילבינו ברבות ויחי פצ”ט בפסוק ולכן שינים מחלב. ור”פ ויקרא בפסוק ההר הטוב הזה והלכנון פ’ אמור פכ”ז).

(E veja sobre este tema de “tornar-se-ão brancos” em [Midrash] Rabbah, Vayechi, capítulo 99, sobre o versículo “E os dentes brancos de leite”; e no início de Parshas Vayikra, sobre o versículo “Esta boa montanha e o Líbano”; Parshas Emor, capítulo 27;

במדבר פ’ ב’ נשא רפ”ח רפ”י ובשה”ש [ובשיר השירים] רבה בפסוק כאהלי קדר ובפסוק חכו ממתקים ובפ’ צוארך כמגדל השן כו’ אפך כמגדל הלבנון. בשה”ש [בשיר השירים] סי’ ז’ ה’ ועיין בזה”ב [בזהר חלק ב’])

Bamidbar, capítulo 2; Nasso, início do capítulo 8, início do capítulo 10; e em Shir HaShirim Rabbah, sobre o versículo “Como as tendas de Kedar”, e sobre o versículo “Seu paladar é muito doce”, e sobre o versículo “Teu pescoço é como uma torre de marfim”, etc., “teu nariz é como a torre do Líbano”, em Cântico dos Cânticos, capítulo 7, [versículo] 5. E veja o Zohar, Parte II)

(ד”כ ע”א כ”ז סע”ב [סוף עמוד ב] קל”ה א’ ח”ג [חלק ג’] מ”וט א’ נו”ן סע”ב [סוף עמוד ב] ס”ז א’ דרמ”ח ב’ ודרנ”ה ב’)

(folio 20a; 27, fim do lado b; 135a; Parte III, 49a; 50, fim do lado b; 67a; folio 248b, e folio 255b).

ומש"ש [ומה שכתוב שם] (דרמ"ח ב') מענין לבון הלכתא יובן עפמ"ש [על פי מה שכתוב] בד"ה קול דודי בפי שמות ולכן נתנו בו לוחות אחרונות כי

E o que está escrito ali (folio 248b) sobre o tema de “tornar branca a halachá” (libun hilchasa) será compreendido à luz do que está escrito no discurso que começa “A voz do meu Amado”, em Parshas Shemos. E por isso as segundas Tábuas foram dadas nesse dia [Yom Kipur]; pois

הנה עיקר הלוחות הוא אנכי ולא יהיה לך שהם כללות הדברות וכללות כל התורה כולה אנכי כללות מצות עשה ולא יהיה לך כללות מצות ל"ת [לא תעשה].

Eis que a essência das Tábuas é “Eu sou” (Anochi) e “Não terás”, que são a expressão geral e coletiva (klalus) dos Mandamentos e de toda a Torá: “Eu sou” abrange todas as mitzvot positivas, e “Não terás” abrange todas as proibições.

וביאר הענין כי פי אנכי מי שאנכי הוא בחי עצמותו ומהותו ית' כביכול נתגלה להיות אלהיך להיות שורה ומתגלה בך ע"י בחינת הוי"ה שהוא בחי צמצום והתפשטות כו'

E a explicação do assunto é que o significado de “Eu sou” (“Eu, que sou”) é que o nível de Sua essência e de Seu ser, bendito seja Ele, por assim dizer, revelou-Se para ser “teu D'us”, para repousar e revelar-Se em ti, por meio do nível de Havayá, que é o nível de contração (tsimtsum) e expansão, etc.

(ועמ"ש מזה גבי חג שבועות בד"ה וידבר אלקים כו' אנכי כו' ובד"ה כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך כו') (כו')

(E veja o que está escrito a respeito disso sobre a festa de Shavuot, no discurso que começa “E D'us falou”, etc., “Eu sou”, etc., e no discurso que começa “Pois este mandamento que te ordeno”, etc.)

וכמה ריבוי רבבות צמצומים והתפשטות כו' עד שיהיה בחי אלהיך והיינו ע"י כי אשר קדשנו במצותיו בקדש העליון למעלה מבחי קדוש כו'

E quantas miríades e miríades de tsimtsumim e expansões, etc., são necessárias até que haja o nível de “teu D'us”. E isso ocorre por meio [das mitsvot], pois “que nos santificou com Seus mandamentos” [significa] com o Kodesh supremo, acima do nível de Kadosh, etc.

כי רמ"ח מצות עשה הם רמ"ח אברים דמלכא הם רמ"ח המשכות אור א"ס ב"ה כמשל באברים שבאדם שבהם מתפשט הדם הוא הנפש והחיות כו'

Pois os 248 mandamentos positivos são os 248 “membros do Rei”; são 248 emanções da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, como na analogia dos membros de uma pessoa, nos quais se espalha o sangue, que é a alma e a força vital, etc.

וזהו שמברכין קודם כל מצוה בא"י [ברוך אתה ה'] אמ"ה [אלקינו מלך העולם] אשר קדשנו במצותיו פי' מלך העולם שהעולם הוא מבחי' מלכותו ית'

E é por isso que, antes de cada mitsvá, recitamos a bênção: “Bendito és Tu, Havayá, nosso D'us, Rei do mundo, que nos santificou com Seus mandamentos.” Isto é, “Rei do mundo”, pois o mundo provém do nível de Sua soberania (Malchut), bendito seja Ele;

אבל אותנו קדשנו במצותיו והגיענו לבחי' קדש העליון ובחינת אנכי מי שאנכי כו' ודרך כלל נחלקים לג' בחינות תורה ועבודה וגמ"ח [וגמילות חסדים] גמ"ח [גמילות חסדים] קו ימין מלמעלה למטה ועבודה קו שמאל ממטה למעלה שמאלו תחת לראשי.

mas a nós Ele santificou com Seus mandamentos e nos elevou ao nível do Kodesh supremo e ao nível de “Eu, Quem Eu sou”, etc. E, de modo geral, eles se dividem em três categorias: Torá, avodá (serviço Divino) e atos de bondade (gemilut chassadim). Os atos de bondade correspondem à linha direita, de cima para baixo; e a avodá corresponde à linha esquerda, de baixo para cima: “Sua mão esquerda está sob minha cabeça”.

פירוש שמרים ראשו למעלה מבחי' השגת שכלו ותורה קו אמצעי כו' כמ"ש במ"א (וע' מזה בד"ה אני ה' אלקיכם דפי' ציצית ובד"ה לסוסתי ובד"ה נאו לחייך בתורים) ולא יהיה לך כללות ל"ת [לא תעשה]

Isto é, ele eleva a cabeça acima do nível que seu intelecto pode apreender. E a Torá é a linha central, etc., como explicado em outro lugar (e veja a respeito disso no discurso que começa “Eu sou Havayá, vosso D'us”, da seção de tsitsit, e no discurso que começa “À minha égua”, e no discurso que começa “Como são belas tuas faces com colares”). E “Não terás” é a expressão geral e coletiva das proibições,

כי עוונותיכם מבדילים ביניכם לבין אלהיכם שעבירה מטמטמת לבו של אדם ואינו שורה ומתגלה אור ה' על נפשו וזהו לא יהיה לך אלהים אחרים על פני

pois “vossas iniquidades separam entre vós e vosso D'us”, porque uma transgressão entorpece o coração da pessoa, e a luz de D'us não repousa nem se revela sobre sua alma. E esta é [a explicação de] “Não terás outros deuses diante da Minha face (al panai)”;

כי כל העבירות נקראו בשם אלהים אחרים שכל העושה עבירה בורא קטיגור כו' והוא מקליפות וסטרא אחרא והזהיר הכתוב שלא יהיה לך כח הסט"א [הסטרא אחרא] על פני.

pois todas as transgressões são chamadas pelo nome de “outros deuses”, porque “quem comete uma transgressão cria um acusador”, etc., e ele provém das kelipot e da sitra achra (o outro lado). E o versículo advertiu que não se tenha o poder da sitra achra “diante da Minha face”.

פי' שהם המונעים ומבדילים את פני דהיינו גילוי השראתו וכמ"ש יאר ה' פניו אליך ישא ה' פניו

Isto é, eles retêm e afastam “Minha face”, isto é, a revelação da Sua presença, como está escrito: “Que Havayá faça resplandecer Sua face sobre ti”; “Que Havayá eleve Sua face.”

(ועמ"ש מענין על פני סד"ה זכור את יום השבת לקדשו ובביאור ע"פ יביאו לבוש מלכות גבי הסתר אסתיר פני ביום ההוא).

(E veja o que está escrito sobre o tema de “diante da Minha face” ao final do discurso que começa com “Lembra-te do dia de Shabat para santificá-lo”, e na explicação sobre [o versículo] “Que tragam vestes reais”, a respeito de “Certamente ocultarei Minha face naquele dia”).

והנה לוחות הראשונות נתנו בשבועות בקולות וברקים ולכן לא נתקיימו כי ענין הרעש בקולות וברקים הוא מבחי' עלמא דאתגליא ויש משם יניקה לחיצונים ע"י ירידת המדרגות והשתלשלות העולמות וההיכלות.

Ora, as primeiras Tábuas foram dadas em Shavuot, entre trovões e relâmpagos, e por isso não perduraram. Pois o tumulto dos trovões e relâmpagos provém do nível do mundo revelado (alma de-iskalya), e de lá as forças externas recebem sustento, por meio da descida dos níveis e da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut) e dos palácios.

וכמ"ש רגליה יורודת מות ומלכותו בכל משלה. משא"כ לוחות אחרונות נתנו בחשאי כדכתיב ואיש לא יעלה עמך וגו'

Como está escrito: “Seus pés descem à morte”, e “Seu reino domina sobre tudo”. Já as segundas Tábuas foram dadas em silêncio, como está escrito: “E ninguém subirá contigo”, etc.,

לפי שהם בחי' פנימית הלב בחי' עלמא דאתכסיא בחי' רעותא דליבא שאין שם אחיזה ויניקה לסט"א [לסטרא אחרא] כלל

pois elas são o nível da dimensão interior do coração, o nível do mundo oculto (alma de-iskasya), o nível do desejo do coração (re'usa de-liba), onde a sitra achra não tem absolutamente nenhum domínio nem recebe sustento.

(ועמ"ש מזה בפרשה תבא בד"ה היום הזה ועיין בזהר ח"א [חלק א'] (ד"נ ע"ב) ובסה"מ [ובספר הדרת מלך] (סי' קל"ח) ובפרשה תרומה (קל"ו א') ובפ' שמיני (דל"ט א').

(E veja o que está escrito sobre isso em Parshas [Ki] Savo, no discurso que começa com “Este dia”; e veja o Zohar, Part I) (folio 50b), e Sefer Hadrash Melech (section 138), e Parshas Terumah (136a), e Parshas Shemini (folio 39a).

וע' מענין מעלת לוחות האחרונות ברכות פ' כי תשא פמ"ו גבי ויגד לך תעלומות חכמה כו'. וזהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] עי קר הצעקה בלב עיין בזהר פ' שמות (ד"כ רע"א):

E veja sobre o tema da superioridade das segundas Tábuas em [Midrash] Rabbah, Parshas Ki Sisa, chapter 46, a respeito de “E Ele te revelaria os segredos da sabedoria”, etc. E é isso que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “A essência do clamor está no coração”; veja o Zohar, Parshas Shemos (folio 20, beginning of side a).

19 ה וזהו ענין ויבא כגשם לנו כי הנה הגשם יורד בענן המכסה שמים בעבים ועבים נתהוו מאדים אשר יעלה מן הארץ להיות הענן והחושך

5. E este é o sentido de “Ele virá a nós como a chuva”. Pois eis que a chuva desce numa nuvem, “que cobre os céus com nuvens”; e as nuvens se formam a partir de vapores que “sobem da terra”, para que haja nuvem e escuridão.

דהיינו שישים אל לבו ריחוקו מאור פני ה' והסתר אורו ית' ישת חשך סתרו וכל נהורין מתחשכין קמיה דלית מחשבה תפיסא ביה.

Isto é, que a pessoa leve ao coração o seu afastamento da luz do semblante de D'us e o ocultamento de Sua luz, bendito seja Ele: “Ele fez da escuridão o Seu esconderijo”, e “todas as luzes se obscurecem diante Dele”, pois nenhum pensamento pode apreendê-Lo.

ואזי מרחוק ה' נראה באתערותא דלעילא שיבא כגשם לנו הוא חסד עליון ואהבה רבה שלמעלה לדבקה בה' אחד בגילוי אור א"ס ב"ה על נפשו בחי' רצון העליון

E então, “De longe Havayá apareceu”, por meio de um despertar do alto (isarusa dileila), de modo que “Ele virá a nós como a chuva”: isso é bondade suprema e o grande amor (ahavah rabbah) que vem do alto, para apegar-se a D'us, [que é] Um, com a revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, sobre sua alma — o nível da vontade suprema.

(ועמ"ש מענין זה איך שהמרירות מהריחוק גורם התגלות אהבה רבה בד"ה אתם נצבים גבי ושקל בפלס הרים)

(E veja o que está escrito sobre esse assunto — como a amargura pelo afastamento provoca a revelação do grande amor — no discurso que começa com “Vós estais de pé”, sobre “E pesou as montanhas numa balança”).

וזהו יערוף כמטר לקחי לקחי שלוקחין אותו שע"י המצות אשר קדשנו במצותיו לוקחין אותו כביכול ממש וממשיכין אור א"ס ב"ה ממש כי רמ"ח מצות עשה רמ"ח המשכות אברין דמלכא

E este é [o sentido de] “Minha lição (likchi) gotejará como a chuva”: likchi, aquilo que é tomado (lokchin). Pois, por meio das mitsvot, “que nos santificou com Seus mandamentos”, toma-se, por assim dizer, Ele próprio, literalmente, e atrai-se a Luz Infinita, bendito seja Ele, literalmente. Pois os 248 mandamentos positivos são 248 influxos, “os membros do Rei”;

כמו למשל האוחז באדם באחד מאבריו ומושכו אליו נמשך כולו אליו כך כביכול על ידי המצות שהם אברין דמלכא ממשיכין כביכול הארה והשפעה מאור א"ס ב"ה ממש

assim como, por exemplo, quem agarra uma pessoa por um de seus membros e a puxa para si atrai a pessoa inteira para si. Do mesmo modo, por assim dizer, por meio das mitsvot, que são “os membros do Rei”, atrai-se, por assim dizer, um raio e um fluxo da própria Luz Infinita, bendito seja Ele.

ואף שהמצות הם בענינים גשמיים [גשמיים / גשמיות / גשמית] בחי' חיצונית מ"מ נתפס ונקלט בהם החיות אור א"ס ב"ה המתלבש בהם כמו למשל אברים שבהם מתפשט חיות הדם הוא הנפש.

E embora as mitsvot envolvam coisas físicas — o nível da dimensão exterior (chitsoniyut) —, ainda assim a força vital, a Luz Infinita, bendito seja Ele, que está revestida nelas, é apreendida e absorvida nelas; como, por exemplo, os membros, nos quais se difunde a força vital do sangue, que é a alma.

20 וזהו יערוף כמטר בחי' עורף בחי' חיצונית וע"י כן לקחי לוקחין אותו ממש כביכול והיינו כמטר וכגשם

E este é [o significado de] “cairá (ya'arof) como a chuva”: o nível de oref (“a nuca”), o nível da dimensão exterior (chitsoniyut); e, por meio disso, “minha instrução” (likchi), toma-O, de fato, por assim dizer. E este é “como a chuva” (kamatar e kegeshem),

דהיינו ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] בבחי' תשובה מ עומקא דליבא להיות ואד יעלה מן הארץ המכסה שמים בעבים וגוי מרחוק הי נראה כוי כנ"ל.

isto é, por meio de um despertar de baixo (isarusa dilesata), na forma de teshuvá (retorno) que vem da profundidade do coração, de modo que “uma névoa sobe da terra”, “Ele cobre os céus com nuvens”, etc., “De longe Havayá apareceu”, etc., como mencionado acima.

(ובפי' האזינו השמים כוי יערוף כמטר י"ל [יש לומר] עוד כי השמים היינו המדות עליונות דאצילות הנק' זעיר אנפין דאצילות כמ"ש בזהר פ' האזינו)

(E, quanto ao significado de “Dai ouvidos, ó céus”, etc., “cairá como a chuva”, pode-se acrescentar que “os céus” são os atributos emocionais (midot) superiores do Mundo de Atsilut (Emanação), chamados Zeir Anpin (os atributos emocionais) de Atsilut, como está escrito no Zohar, Parshas Ha'azinu)

(דרצ"ו ב') השמים שמים עילאין אינון דאשתמודען דאקרון שמא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] כוי ותשמע הארץ ארץ עילאה כוי

(fólio 296b): “Os céus”: estes são os céus superiores, aqueles que se sabe serem chamados o Nome do Santo, bendito seja Ele”, etc.; “E que a terra ouça’: a terra superior”, etc.,

היא מדת מלכותו ית' ומרע"ה [ומשה רבינו עליו השלום] אמר להם האזינו ואדברה פי' שעל ידי התומ"צ [התורה ומצות] ממשיך בהם אור א"ס ב"ה מלמעלה מעלה מבחי' שמים

que é o atributo de Sua soberania (Malchut), bendito seja Ele. E Moshe, nosso mestre, que a paz esteja com ele, disse a eles: “Dai ouvidos... e falarei”: isto é, que, por meio da Torá e das mitsvot, ele atrai para eles a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, de muito acima do nível dos céus,

דהיינו מבחי' ישת חשך סתרו שהוא בחינת כתר עליון ונקרא אריך אנפין וע"ז נאמר יערוף כמטר לקחי וכמ"ש בזהר ס"פ ויקרא (דכ"ה סע"ב [סוף עמוד ב])

isto é, do nível de “Ele fez da escuridão Seu esconderijo”, que é o nível de Kéter (a Coroa) supremo e é chamado Arich Anpin. E a respeito disso foi dito: “Minha instrução cairá como a chuva”, como está escrito no Zohar, no fim de Parshas Vayikra (fólio 25, fim do lado b):

שזהו ענין הרעיפו מים ממעל ממעל ודאי מעתיקא קדישא קא אתיאי ולא מההוא אתר דאקרי שמים כוי
que este é o significado de “Gotejai, ó céus, do alto”: “Do alto”: certamente vem de Atika Kadisha (o Santo Ancião), e não daquele lugar chamado ‘céus’”, etc.

ועי"ש במק"מ [במקדש מלך] והיינו שמשם נמשך בבחי' שמים להיות הגשם והמטר יורד מבחי' שמים לבחי' ארץ.

E veja ali no Mikdash Melech. Isto é, de lá é atraído para o nível dos céus, para que a chuva (geshem e matar) desça do nível dos céus ao nível da terra.

אבל שרש המשכה זו באה מלמעלה וממעל מבחי' שמים וע"כ נאמר האזינו השמים כו' לבחי' המשכה עליונה זו דיערוף כמטר לקחי.

Mas a raiz desta emanção vem de cima e para além do nível dos céus. Por isso está dito: "Escutai, ó céus", etc., referindo-se ao nível desta emanção superna: "Minha doutrina gotejará como a chuva".

וז"ש [וזהו שכתוב] במדרש פ' האזינו ובקהלת רבה (דצ"ב ע"ד) בפסוק ידעתי כי כל אשר יעשה וז"ל [וזה לשונו] גזר הקב"ה שיהיו השמים מקלסין אותו שנא' [שנאמר] השמים מספרים כבוד אל עמד משה ושיתקן שנאמר האזינו השמים ואדברה עכ"ל [עד כאן לשונו].

E é isto que está escrito no Midrash sobre a Parashá Ha'azinu e em Kohelet Rabbah (fólio 92, coluna d), a respeito do versículo "Sei que tudo o que Ele faz", e estas são suas palavras: "O Santo, bendito seja Ele, decretou que os céus O louvassem, como está dito: 'Os céus proclamam a glória de D'us'. Moshe se levantou e os fez calar, como está dito: 'Escutai, ó céus, e eu falarei'." Fim da citação.

ועיין מזה ג"כ ברבות בראשית פ"ה והיינו לפי שמשה המשיך בהשמים מבחינה שלמעלה מעלה מבחי' שמים עצמן

Veja também sobre isso em [Midrash] Rabbah, Bereishis, capítulo 5. E isso se deve ao fato de que Moshe fez descer nos céus algo de um nível muito acima do nível dos próprios céus.

והנה החכם אינו מדבר בפני מי שגדול ממנו בחכמה כו' וזהו שעמד משה ושיתקן לקבל מבחי' המשכה וגילוי זה הגדול מהם עצמן.

Ora, "o sábio não fala diante de quem é maior do que ele em sabedoria", etc. E foi [por isso] que Moshe se levantou e os fez calar: para que recebessem desse nível de emanção e revelação, que é maior do que eles próprios.

21 ועדיז נת' [נתבאר] במ"א בענין קי"ס [קריעת ים סוף] דאגלידו מיא כי איידי דטריד למבלע לא פליט בד"ה ששת ימים תאכל מצות ועמ"ש מענין מוריד הגשם בביאור ע"פ תורה צוה לנו משה מורשה כו'.

E, por linhas semelhantes, isso foi explicado em outro lugar a respeito da abertura do Mar de Reed, quando “as águas se congelaram”, pois “como está ocupado em engolir, não expele”, no discurso que começa: “Durante seis dias comerás matsot”. E veja o que está escrito sobre “Ele faz descer a chuva” na explicação sobre [o versículo] “Moshe nos ordenou a Torá, uma herança”, etc.

ועי' בזהר פ' ואתחנן (דרס"ג ע"א) ע"פ שמע ישראל דק"ש [דקריאת שמע] כתיב האזינו השמים אוף הכא שמע ישראל וכולא חד מלה הוא וע"ש במק"מ [במקדש מלך].

E veja o Zohar, Parashat Vaetchanan (fólio 263a), sobre [o versículo] “Ouve, ó Israel”, da leitura do Shemá: “Está escrito: ‘Dai ouvidos, ó céus’; assim também aqui, ‘Ouve, ó Israel’, e tudo é uma só questão.” E veja ali no Mikdash Melech.

והיינו כי בק"ש [בקריאת שמע] ממשיכים ג"כ מבחי' זו וזהו ענין הוי' אלקינו הוי' אחד ולזה אמר שמע ישראל דלעילא לבחי' המשכה עליונה ועצומה זו וכו'.

Isto é, também no Shemá se faz descer algo desse nível; e este é o significado de “Havayá é nosso Elokim, Havayá é Um”. Por isso ele diz “Ouve, ó Israel” ao Israel do alto, para que receba essa descida superior e poderosa, etc.

אך הנה כדי להיות המשכה עליונה זו מבחי' כתר ישת חושך סתרו זהו ע"י ואד יעלה מן הארץ שהוא בחי' אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] כנ"ל והיא המרירות מהחושך המסתיר אורו ית'

Mas, eis que, para que esta descida superior provenha do nível de Kéter (a Coroa), “Ele fez da escuridão Seu esconderijo”, isso se dá por meio de “uma névoa subiu da terra”, que é o nível de um despertar de baixo (isarusa dilesata), como mencionado acima; e isso é a amargura diante da escuridão que oculta Sua luz, bendito seja Ele.

ולכן אתערותא דלתתא זו עולה עד בחינת החושך העליון שלמעלה מהאור דח"ע [דחכמה עילאה] והוא בחי' ישת חשך סתרו שמזה נמשך להיות הגשם

E, por isso, esse despertar de baixo ascende até o nível da escuridão superior, que está acima da luz da Chochmá superior (Chochmá Ilaá), isto é, o nível de “Ele fez da escuridão Seu esconderijo”; e é daí que se faz descer a chuva

יורד בענן אשר שרש הענן ההוא נמשך מבחי' ישת חשך סתרו ועמ"ש מזה ר"פ ויקרא בענין כי שכן עליו הענן כו'.

que desce numa nuvem, cuja raiz é atraída do nível de “Ele fez da escuridão Seu esconderijo”. E veja o que está escrito a esse respeito no início de Parashat Vayikra, sobre “Pois a nuvem repousava sobre ele”, etc.

22 וזהו ענין כי עם קשה עורף הוא וסלחת. דאיתא במדרש דקשה עורף לשבח קאמר היינו החיזוק בעבודת ה' למעלה מהשכל ועי"ז ממשיך בחי' יערוף כמטר כו'

E este é o sentido de “Pois é um povo de dura cerviz, e Tu perdoarás”. Pois consta no Midrash que “de dura cerviz” é dito como elogio: isto é, firmeza no serviço a D'us acima do intelecto; e, por meio disso, atraindo-se o nível de “destilará como a chuva”, etc.

ועד"ז בקי"ש [בקריאת שמע] שכדי להיות ההמשכה הוא ע"י בחי' תשובה והרוח תשוב כו' כמבואר לעיל באריכות וע' מענין ואד יעלה ברע"מ [ברעיא מהימנא] פ' צו (דכ"ח סע"ב [סוף עמוד ב])

E, de modo semelhante, no Shemá: para que haja a atração, ela se dá por meio do nível de teshuvá (retorno), “e o espírito retornará”, etc., como foi explicado acima longamente. Veja também a respeito de “e uma névoa subiu”, em Raaya Mehemna, Parshas Tzav (fólio 28, fim do lado b).

והנה בחי' תזל כטל זהו עוד המשכה עליונה יותר כדלקמן. אך אמרו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] לא עם הארץ חסיד ולא בור ירא חטא.

Ora, o nível de “destilará como o orvalho” é uma atração ainda mais elevada, como [será explicado] adiante. Contudo, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Um am ha'aretz não pode ser chassid, nem um ignorante pode temer o pecado.”

פי' שא"א להמשיך בחי' חסיד והארה מבחי' רב חסד בחי' אהבת ה' אור א"ס ב"ה על נפשו בחי' גשם ומטר הנ"ל כשהוא עם הארץ שאין לו תורה

Isto é, é impossível atrair o nível de chassid, um raio do nível de “e abundante em bondade” (Chessed), o nível do amor a D'us, a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, sobre sua alma — o nível da chuva (geshem e matar) mencionado acima — quando ele é um am ha'aretz que não tem Torá.

כי אור א"ס ב"ה שלמעלה מעלה מבחי" חכמה מאיר ונמשך למטה בבחי' השתלשלות דוקא מעילה לעילה כו' (ועמ"ש מענין ולא ע"ה [עם הארץ] חסיד בביאור ע"פ וקבל היהודים)

Pois a Luz Infinita, bendito seja Ele, que está muito acima do nível de Chochmá (sabedoria), brilha e é atraída para baixo somente pela cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), de causa em causa, etc. (e veja o que está escrito a respeito de “nem um am ha'arets pode ser chassid”, na explicação sobre [o versículo] “E os judeus aceitaram”);

ולכן מתלבש בחכמה תחלה וכמ"ש בזה"ק [בזהר הקדוש] תלת קשרין קוב"ה [קודשא בריך הוא] ואורייתא וישראל ישראל מתקשראן באורייתא כו'.

e, por isso, ela primeiro se reveste em Chochmá, como está escrito no santo Zohar: “Três vínculos: o Santo, bendito seja Ele, a Torá e Israel; Israel está ligado à Torá”, etc.

וזהו האזינו השמים הוא בחי' תושב"כ [תורה שבכתב] שם מים הוא בחי' חכמה עילאה כמו מים שאין להם גוון כו'.

E este é o sentido de [“Escutai, ó céus” (shamayim)]: é o nível da Torá Escrita; sham mayim (“ali há água”), que é o nível da Chochmá suprema, como a água, que não tem cor, etc.

23 וכך הוא ענין תרוה שבכתב שהוא בחי' חכמה עילאה כמאמר רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] רע"ק [רבי עקיבא] היה דורש על כל קוץ וקוץ תלין שכל קוץ וקוץ הוא מרמז על כמה עניני חכמה עילאה נפלאה עצמו מספר

E assim é o assunto da Torá Escrita, que corresponde ao nível da Chochmá (sabedoria) superior, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Rabi Akiva expunha montes e montes [de leis] sobre cada pequena coroa.” Pois cada pequena coroa alude a muitas questões da Chochmá superior, maravilhosas e numerosas demais para serem contadas;

וכן כל תמונה וצורת אותיות וטעמיהן ותגיהן ונקודותיהן כולם בחכמה נפלאה למעלה מעלה עד אין קץ ותכלית.

e, da mesma forma, cada forma e configuração das letras, seus sinais de cantilação, suas pequenas coroas e seus sinais vocálicos: tudo isso encerra uma sabedoria maravilhosa, cada vez mais elevada, sem fim nem limite.

24 ואדברה הוא לשון הנהגה והמשכה כמו ידבר עמים תחתינו והיינו כדי להמשיך לישראל בחי כמטר

לקחי צריך להיות תחלה האזינו השמים ותשמע הארץ הוא בחי תורה שבע"פ [שבעל פה]

E “falarei” (va’adabrah) é uma expressão de conduzir e fazer descer, como em “Ele conduzirá (yadber) povos sob nosso domínio”. Isto é, para fazer descer a Israel o nível de “Meu ensinamento como a chuva”, é preciso primeiro “Dai ouvidos, ó céus” e “que a terra escute”, que corresponde ao nível da Torá Oral,

שהיא מקבלת מתושב"כ [מתורה שבכתב] שע"י תושב"כ [תורה שבכתב] ושבע"פ [ושבעל פה] יערוף כמטר לקחי וגוי הוא האהבה בהתגלות אור ה' על נפשו.

que recebe da Torá Escrita. Pois, por meio da Torá Escrita e da Torá Oral, “Meu ensinamento gotejará como a chuva”, etc., o que corresponde ao amor, quando a luz de D'us se revela sobre sua alma.

משא"כ כשאין לו תורה אין אור האהבה שורה ומתגלה בנפשו כי תלת קשרין מתקשראן דא בדא קוב"ה [קודשא בריך הוא] ואורייתא וישראל.

Ao passo que, quando não possui Torá, a luz do amor não repousa nem se revela em sua alma, pois “três vínculos estão ligados uns aos outros: o Santo, bendito seja Ele, a Torá e Israel”.

ישראל מתקשראן באורייתא ואורייתא בקוב"ה [בקודשא בריך הוא] (ועמ"ש בד"ה כי עמך מקור חיים בענין פי המשפילי לראות בשמים ובארץ ובענין השקיפה ממעון קדשך מן השמים כו' ע"ש ועמ"ש ע"פ השמים כסאי והארץ הדום רגלי):

Israel está ligado à Torá, e a Torá, ao Santo, bendito seja Ele” (e veja o que está escrito no discurso que começa com “Pois contigo está a fonte da vida”, sobre o sentido de “que Se inclina para olhar os céus e a terra”, e sobre o tema de “Olha desde Tua santa morada, desde os céus”, etc. Veja lá. E veja o que está escrito sobre [o versículo] “Os céus são Meu trono, e a terra é o escabelo de Meus pés”).

25 ו והנה כל הנ"ל בחי גשם ומטר זהו בקשת כנ"י [כנסת ישראל] דהיינו שיהיה נמשך ע"י אתעדל"ת

[אתערותא דלתתא].

6. Ora, tudo o que foi dito acima sobre o nível da chuva (geshem e matar) constitui o pedido da Congregação de Israel (Knesset Yisrael): isto é, que ela seja atraída por meio de um despertar de baixo.

אך הקב"ה השיב לה אהיה כטל טל הוא בחי' ומדרגה גבוה מאד נעלה מה שא"א להמשיך ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] שאין כח במעשה התחתונים לעורר את האהבה הגדולה הזאת ואעפ"כ [ואף על פי כן] אחרי התעוררות מעשה התחתונים שיבא כגשם כו'

Mas o Santo, bendito seja Ele, respondeu-lhe: "Serei como o orvalho." O orvalho é um nível e grau muito elevado e sublime, impossível de atrair por meio de um despertar de baixo, pois os atos dos que estão abaixo não têm força para despertar esse grande amor. Ainda assim, depois do despertar provocado pelos atos dos que estão abaixo, de modo que "Ele venha como a chuva", etc.,

אזי מאליו וממילא נמשך בחי' הטל והוא בחי' חג הסוכות וסוכה תהיה לצל יומם וכתוב ה' צלך ובצל ידי כסיתך בחי' וימינו תחבקני (ואפשר לומר שגם ע"פ לה"ק [לשון הקודש] יש שייכות סוכה לטל והוא ע"פ מ"ש בנחמיה)

então, por si só e naturalmente, o nível do orvalho é atraído. E este é o nível da festa de Sucot: "E uma sucá será sombra durante o dia"; e está escrito: "Havayá é tua sombra", e "À sombra de Minha mão te cobri", o nível de "Sua mão direita me abraça". (E é possível dizer que também segundo a língua sagrada há uma relação entre sucá e tal ("orvalho"), de acordo com o que está escrito em Nehemiah

(סי' ג' ט"ו) יבננו ויטללנו דפירושו כמו סוכה כמ"ש בשרשים וכ"כ [וכן כתב] במצודת ציון שהוא ענין צל (capítulo 3, [versículo] 15), "Ele a construiu e a cobriu (vi'tal'lenu)", o que significa como uma sucá, conforme está escrito no Shorashim; e assim também escreveu o Metzudas Tziyon: trata-se de sombra.

כי בצל קורתי (בראשית י"ט) תרגם אונקלוס בטלל וכן בגמרא (פ"ג [פרק ג'] דסוכה דל"א) האי כשורה דמטללתא

Pois "à sombra do meu teto" (Bereishis 19), Onkelos traduziu como "betelal"; e também na Gue-mará (capítulo 3 de Sukkah, fólio 31): "esta viga da cobertura (metalalta)".

וזהו תזל כטל ואזי יוכלו לבא לבחי' אמרתי להיות האמירה שלי ע"ד ואשים דברי בפ"ך ופי יגיד תהלתך יגיד מאליו וממילא כנ"ל

E este é o sentido de "destilar como o orvalho"; então poderão alcançar o nível de "minha fala" (imrati), isto é, que a fala seja Minha, conforme "E pus Minhas palavras em tua boca" e "Minha boca proclamará Teu louvor": ela o proclamará por si só e naturalmente, como mencionado acima.

(וזהו ואשים דברי בפיו ובצל ידי כסיתיו שבחיי דברי שבפיו שזהו ענין כטל אמרתי זהו ענין ובצל ידי כוי בחיי אי עם חג הסוכות ועמ"ש מזה בד"ה ביום השע"צ [השמיני עצרת] עוי' [ועי' בזהר בראשית])

(E este é o sentido de “E pus Minhas palavras em tua boca, e à sombra de Minha mão te cobri”: o nível de “Minhas palavras em tua boca”, que corresponde a “minha fala como o orvalho”, corresponde a “e à sombra de Minha mão”, etc.; é o mesmo nível da festa de Sucot. Veja o que está escrito a respeito disso no discurso que começa “No oitavo dia, uma assembleia”. E veja o Zohar, Bereishis)

(דף ד' סע"ב [סוף עמוד ב]) ובפ' צו (דל"ה ע"א) והנה סיפיה דקרא הוא לנטוע שמים וליסוד ארץ ולאמר לציון עמי אתה.

(fólio 4, final do lado b), e em Parshas Tzav (fólio 35a). Ora, o final do versículo é: “para plantar os céus e estabelecer os fundamentos da terra, e dizer a Tsion: ‘Tu és Meu povo.’”

והיינו שבחיי טל נמשך בבחי' שמים וארץ וכמש"כ [וכמה שכתוב] האזינו השמים כוי תזל כטל כוי ועיי' לאמר לציון כוי וכנ"ל בענין השקיפה כוי וברך כוי

Isto é, o nível do orvalho é atraído para o nível dos céus e da terra, como está escrito: “Escutai, ó céus”, etc., “destile como o orvalho”, etc.; e, por meio disso, “para dizer a Tsion”, etc., como mencionado acima a respeito de “Olha”, etc., “e abençoa”, etc.

ולכן אין הטל נפסק כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] לפי שמקורו מאד נעלה ממעשה התחתונים ואתערותא דלתתא שאין מגיעים אלא עד מקור נשמות ישראל ומזליהם העליון.

E, por isso, o orvalho nunca cessa, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória, pois sua fonte está muito acima das ações daqueles que estão embaixo e do despertar de baixo, que só alcançam a fonte das almas de Israel e seu mazal superior.

אכן הטל יורד ונמשך מאור עליון הנק' טלא דבדולחא כמ"ש כי טל אורות טלך (בישעיה ס"י כ"ו י"ט) (ועי' בזח"א [בזהר חלק א])

Ao contrário, o orvalho desce e é atraído de uma luz superior chamada “orvalho cristalino” (tala de-vedolcha), como está escrito: “Pois Teu orvalho é o orvalho das luzes” (em Isaías, capítulo 26, [versículo] 19) (e veja o Zohar, Parte I).

(דק"ל סע"ב [סוף עמוד ב] ודרל"ב א') דפי' אורות ממש מאינן נהורין עילאין דנהרין לעילא כו' וח"ג [וחלק ג']
(דקכ"ח ב') אורות נהורא דחוורתא דעתיקא כו'

(fólio 130, fim do lado b, e fólíio 232a), que o sentido de “luzes” é literal: “daquelas luzes superiores que brilham no alto”, etc.; e Parte III (fólíio 128b): “‘Luzes’: a luz da brancura de Atika”, etc.,

הה"ד [הדא הוא דכתיב] ועינו כעין הבדולח כו' שהוא למעלה מעלה מבחי' המזלות שהן נוצר חסד ונקה כו'
כמ"ש בזה"ק [בזהר הקדוש] כו'

como está escrito: “E sua aparência era como a aparência de bedolach (cristal)”, etc.; o que está muito, muito acima do nível dos mazalot, que são “Notser Chessed” (“Ele preserva a bondade”) e “Ve-nakeh” (“e Ele purifica”), etc., como está escrito no sagrado Zohar, etc.

(וזהו שבברכת יעקב נאמר ויתן לך האלקים מטל השמים כו' שזהו למעלה מעלה מבחי' שרש נש"י
[נשמות ישראל] מצד עצמן שהוא מבחינת המזלות ובוהר פ' תזריע) (דמ"ט ע"א) גבי הזה עליהם מי חטאת
שיורי טלא דבדולחא.

(E é por isso que, na bênção de Yaakov, está dito: “Que Elokim te dê do orvalho dos céus”, etc.; pois isto está muito, muito acima do nível da raiz das almas de Israel por si mesmas, que provém do nível dos mazalot. E no Zohar, Parshat Tazria) (fólíio 49a), a respeito de “asperge sobre eles águas de purificação”: “os resíduos do orvalho cristalino”.

וזהו ההמשכה שמבחי' מזל ונוצר חסד כמ"ש באגה"ק [באגרת הקודש] ד"ה למה נסמכה פ' מרים כו' ע"ש
ונקראים רק שיורי טלא והיינו כדי לטהר טמא מת.

E isto é a atração proveniente do nível do mazal e de “Notser Chessed”, como está escrito em Iggeres HaKodesh, no trecho que começa “Por que a seção de Miriam foi justaposta”, etc. Veja ali. E são chamados apenas “os resíduos do orvalho”; isto é, para purificar aquele que está impuro por [contato com] os mortos.

אכן לע"ל [לעתיד לבוא] להיות תחיית המתים ממש זהו על ידי גילוי מבחי' עצמיות טל אורות ממש.

Mas, no Futuro Vindouro, para que haja a ressurreição efetiva dos mortos, isso se dará por meio da revelação do nível da própria essência do “orvalho das luzes”.

26 ועמ"ש בביאור ע"פ ואהיה אצלו אמון גבי אחר וקדם צרתני שיש בכחינת הרצון עליון כי בחינות כו' ע"ש ועד"ז הוא ענין יערוף כמט ר ותזל כטל

E veja o que está escrito na explicação sobre [o versículo] “E eu estava junto a Ele como um amon”, a respeito de “Por trás e pela frente me formaste”: que no nível da vontade suprema há dois níveis, etc. Veja ali. E da mesma forma se dá o assunto de “gotejará como a chuva” e “destilará como o orvalho”;

כי יערוף מלשון עורף זהו נקי בחי אחר לגבי בחי תזל כטל שהוא פנימית תענוג העליון כו' אלא שאעפ"כ [שאף על פי כן] גם בבחי יערוף נמשך הארה מבחי הפנימית המתלבש בכחינת המזלות

pois ya'arof, derivado da palavra oref (“nuca”), é chamado o nível de “por trás”, em relação ao nível de “destilará como o orvalho”, que é a dimensão interior (pnimiyut) do leite supremo, etc. Contudo, apesar disso, também no nível de ya'arof é atraído um raio do nível da dimensão interior que está revestida no nível dos mazalot;

ולכן נקי שיורי טלא כו' ועמ"ש עוד מענין האתעדל"ע [האתערותא דלעילא] שלמעלה מאתעדל"ת [מאתערותא דלתתא] בביאור ע"פ צאינה וראינה כו'

e, portanto, é chamado “os resíduos do orvalho”, etc. E veja também o que está escrito sobre o assunto do despertar do alto (isarusa dileila), que está acima do despertar de baixo (isarusa dilesata), na explicação sobre [o versículo] “Saí e vede”, etc.

(בפ' קדושים) ובביאור ע"פ אני ישנה כו' שראשי נמלא טל עו' [ועי] עוד בענין תזל כטל בזהר ויקהל דר"י [דרבינו יצחק] ע"א:

(na Parashat Kedoshim), e na explicação sobre [o versículo] “Eu durmo”, etc., “pois minha cabeça está cheia de orvalho”. E veja também sobre o assunto de “destilará como o orvalho” no Zohar, Vayakhel, fólho 210a.

27 קיצור מהדרוש ע"פ האזינו

Resumo do discurso sobre [o versículo] “Dai ouvidos”.

28 אות א יבאר ענין כל ימיו בתשובה ויש בו ד' ענינים. הא' הוא שיקדים פ"י מאמר נשמה שנתת בי כו'

A Seção 1 explicará o tema de “todos os seus dias em teshuvá (retorno)”, e abrange quatro assuntos. O primeiro é apresentar a explicação da expressão: “A alma que Tu me deste”, etc.:

והוא שהנשמה שרשה הגבה למעלה וכדי שתדל פלאים להתלבש בגוף צריכה להתצמצם ולהתפשט בכמה מיני צמצומים והתפשטות ודרך כלל הם ד' מיני ירידות וזהו נתת בי בראת יצרת נפחת כנגד ד' אותיות הוי"ו כו'.

isto é, a raiz da alma é extremamente elevada, e, para que ela desça de modo extraordinário [a um nível tão baixo] e se revista num corpo, precisa contrair-se e expandir-se por meio de muitos tipos de contrações (tsimtsumim) e expansões; de modo geral, são quatro tipos de descida. E isso corresponde a “Tu me deste”, “criaste”, “formaste”, “soprastes”, em paralelo às quatro letras de Havayá, etc.

ב' אך לא כל הנשמה נכנסת בתוך הגוף רק הארה ממנה בלבד דרך צמצום כו' כנ"ל.

Segundo: Contudo, não é a alma inteira que entra no corpo, mas somente um raio dela, por meio de uma contração, etc., como mencionado acima.

אבל כל הנשמה ועיקרה נשאר למעלה ונקי מזל. ג' וענין המזל היינו כמ"ש ונוזלים מן לבנון. לבנון הוא בחי' אין שממנו תמצא החכמה.

Mas a alma inteira e sua essência permanecem acima e são chamadas mazal. Terceiro: O tema do mazal é como está escrito: “E que fluem do Líbano.” Líbano é o nível de áyin (“nada”), de onde se encontra Chochmá (sabedoria).

29 וזהו ענין התשובה שהרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה דהיינו לבחי' שורשה העליון בחי' אין ומזל הנ"ל עד יעבור עמך הוי' למעלה מבחי' שם הוי' יו"ד צמצום כו' והיינו ע"י תשובה בביטול ומס"נ [ומסירות נפש].

E este é o significado de teshuvá (retorno): “que o espírito volte a Elokim, que o concedeu”, isto é, ao nível de sua raiz suprema, o nível de ayin e do mazal mencionados acima; “até que Teu povo atravessasse, Havayá”, acima do nível do Nome Havayá, [cuja] letra yud representa o tsimtsum (contração), etc. E isso se dá por meio da teshuvá, com autoanulação (bitul) e autossacrifício (mesirut nefesh).

ד' והשתא א"ש [אתי שפיר] ענין כל ימיו בתשובה כי בכל יום צ"ל בחי' תשובה זו למקורא דכולא באמרו שמע ישראל כו' שצריך למסור נפשו באחד:

Quarto: Agora se compreende bem o significado de “todos os seus dias em teshuvá”: pois, a cada dia, deve haver esse nível de teshuvá à Fonte de tudo, ao dizer “Ouve, Israel”, etc., pois é preciso entregar a alma em [a palavra] “Um”.

30 אות ב' הוא הגי'ה [הגהה].

A seção 2 é uma glosa.

31 באות ג יש בו ב' ענינים א' יבאר איך יתהפך לבו לבוא לבחי' תשובה מס"נ [מסירות נפש] ביטול הנזכר פ"א ויאמר שהוא בשומו ללבו מ"ש ובחרת בחיים.

A seção 3 contém dois temas. O primeiro: explicará como seu coração será transformado, para chegar ao nível de teshuvá (retorno), autossacrifício (mesirut nefesh) e autoanulação (bitul), mencionados na seção 1; e dirá que isso ocorre quando ele leva a sério o que está escrito: “E escolherás a vida”.

כי בכל דבר יש חיים ומות הגשמיות נק' מות והרוחניות שבו נקרא חיים והוא ית' חיי החיים.

Pois em tudo há vida e morte: a materialidade é chamada morte, e a espiritualidade que há nela é chamada vida; e Ele, bendito seja, é a Vida da vida.

32 וא"כ יתבונן אם לעוברי רצונו שהוא בגשמיות נמשך כ"כ [כל כך] חיות ותענוג לעושי רצונו שהם המצות עאכו"כ [על אחת כמה וכמה].

E, portanto, ele refletirá: se para aqueles que transgridem a Sua vontade, que se encontra no plano físico, é atraída tanta força vital e deleite, para aqueles que cumprem a Sua vontade, que são as mitsvot, quanto mais isso se aplica.

וא"כ ועמך לא חפצתי כו' ויבא למס"נ [למסירות נפש] ממש מחמת שיחרה לו מאד על היותו נפרד כו'.

E, portanto: “E, além de Ti, nada desejo”, etc.; e ele chegará ao autossacrifício (mesirut nefesh) efetivo, pois muito o aflige estar separado, etc.

ב' יבאר כי תשובה זו הוא בחי' שבת אותיות תשב והשביתה היא למטה להסיח דעתו מכל המחשבות הטורדות לקשר נפשו בה' למס"נ [למסירות נפש] באחד

Segundo: será explicado que esta teshuvá (retorno) é o nível de Shabat, [cuja] letras [formam] tashev. E o repouso, embaixo, consiste em desviar a mente de todos os pensamentos perturbadores, para vincular a alma a D'us e entregar-se em autossacrifício na palavra “Um”;

ולמעלה הי"ע [הוא ענין] עליי [עלייה] החכמה ומדות שנתפשטו בבחי' עשיה ובשבת התגלות אור א"ס בבחי' שלמעלה מהחכמה.

e, em cima, trata-se da ascensão de Chochmá (sabedoria) e dos atributos emocionais (midot) que se haviam estendido ao nível da “ação” (Assiá); e, em Shabat, [há] a revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof) num nível acima de Chochmá.

אמנם דוקא מי שטרח בע"ש [בערב שבת] בתפלה שבכל יום מששת ימי החול שהוא ההארה מעין שבת למס"נ [למסירות נפש] בקריאת שמע כנ"ל יאכל בשבת:

Contudo, especificamente aquele que se esforçou na véspera de Shabat, na oração de cada um dos seis dias da semana, que é um raio semelhante ao de Shabat, entregando-se em autossacrifício na recitação do Shemá, conforme mencionado acima, “comerá no Shabat”.

33 באות ד יש ב' ענינים. א' יבאר כי יוהכ"פ [יום הכפורים] נקרא שבת שבתון כי הוא עיקר יום התשובה ובשבת מאיר הארה ממנו בלבד כי עיקר התשובה ביטול רצון והנה אית רצון ואית רצון.

A seção 4 contém dois temas. Primeiro: explicará que Yom Kipur é chamado “Shabat Shabaton” porque é o dia principal da teshuvá (retorno), e que no Shabat brilha apenas um raio dela. Pois a essência da teshuvá é a anulação da vontade; e eis que “há vontade e há vontade”.

34 וביוכ"פ [וביום כפור / וביום הכפורים] מתגלה רצה"ע [רצון העליון] שהוא בחי' לפני הוי' ומשם נמשך סלח לנו אך סלחתי כדברך כתיב ר"ל [רוצה לומר] כפי האתעדל"ית [האתערותא דלתתא] רעותא דליבא ע"י מתגלה אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] רצה"ע [רצון העליון] הנ"ל שלג וצמר כו'.

E em Yom Kipur revela-se a vontade suprema, que é o nível de “antes de Havayá”; e de lá se estende “Perdoa-nos”. Mas está escrito: “Perdoei segundo a tua palavra”, isto é, conforme o despertar de baixo (isarusa dilesata), o desejo do coração; por meio disso revela-se o despertar do alto (isarusa dileila), a vontade suprema mencionada acima, “neve” e “lã” etc.

ב' יבאר שלכך נתנו לוחות אחרונות ביוכ"פ [ביום כפור / ביום הכפורים] כי אנכי ולא יהיה לך כללות מ"ע [מצות עשה] ול"ת [ולא תעשה]

Segundo: explicará que é por isso que as segundas Tábuas foram dadas em Yom Kipur. Pois “Eu sou” e “Não terás” são a expressão geral e coletiva das mitsvot positivas e das proibições:

ע"י מ"ע [מצות עשה] גילוי מהו"ע [מהותו ועצמותו] בחי' אנכי נמשך להיות אלקיך ע"י שם הוי' ובחי' ל"ת [לא תעשה] שלא יהיה הסתר ולא יבדילו אלהים אחרים וניתנו בחשאי פנימי' [פנימיות / פנימית] הלב:

por meio das mitsvot positivas, a revelação de Sua essência e ser, o nível de “Eu sou”, estende-se para ser “teu D'us”, por meio do Nome Havayá; e o nível das proibições é que não haja ocultação e que “outros deuses” não separem. E elas foram dadas em silêncio: a dimensão interior (pnimiyut) do coração.

35 באות ה יבא לביאור הפסוק. ויש בו כ' ענינים. הא' הוא מה שנת' [שנתבאר] איך שע"י תשובה הנ"ל

A seção 5 passa à explicação do versículo, e nela há dois temas. O primeiro é o que foi explicado: como, por meio da teshuvá (retorno) mencionada acima,

אזי הוא בחי' ויבא כגשם לנו בחי' ואד יעלה ע"י הריחוק יעורר אה"ר [אהבה רבה] גשם ואזי כמטר לקחי שלוקחים אותו כביכול.

há então o nível de “Ele virá a nós como a chuva”, o nível de “subiu uma névoa”: por meio do distanciamento, ele despertará o grande amor (ahavá rabá), a chuva; e então “Meu ensinamento (lik-chi), como a chuva”, isto é, Ele é tomado, por assim dizer.

כ' יבאר שמ"מ א"א להיות המשכות הנ"ל אא"כ [אלא אם כן] יש לו תורה כי תלת קשרין כו' וזהו האזינו השמים ותשמע הארץ תשב"כ [תורה שבכתב] ותשבע"פ [ותורה שבעל פה] ואח"כ יערוף כמטר כו':

Segundo: explica-se que, não obstante, os fluxos mencionados acima não podem ocorrer a menos que ele tenha Torá, pois há “três vínculos”, etc. E isto é “Dai ouvidos, ó céus” e “que a terra escute”: a Torá Escrita e a Torá Oral; e, depois, “destilará como a chuva”, etc.

36 אות ו יבאר שהמטר הוא הנמשך ע"י אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] אבל אה"י כטל הוא מבחי' שאין

אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] מגעת שם יען שהוא למעלה מבחי' מקור נש"י [נשמות ישראל] ומזליהם בחי' טלא דבדולחא שלמעלה מהמזלות ונוצר ונקה:

A Seção 6 explicará que a chuva é aquilo que é atraído por meio de um despertar do alto; mas “Se-rei como o orvalho” provém de um nível ao qual o despertar de baixo não chega, pois está acima do nível da fonte das almas de Israel e de seus mazalot: o nível do orvalho cristalino (talá de-vedol-chá), que está acima dos mazalot e de “Notzer” e “Ve-nakê”.

LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e likuteitorah.com; não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/likutei-torah/haazinu/1/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak